

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 7 JUNI 2012 OM 19.30 UUR

Vastgesteld: 28 juni 2012

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassee, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heiliegiers, de
heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 36 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij Haarlem), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (fractie Reeskamp), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart, mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer M. Snoek (CDA), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Afwezig: mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer P. Schouten (SP) en de heer E. Veen (VVD).

OPENING

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geopend. Hartelijk welkom allemaal. [19.30 uur] Mirjam Breed is niet aanwezig, wegens bekende omstandigheden. Vorige week is haar partner begraven. Velen van ons waren daarbij. Zij zal binnenkort weer in de raad verschijnen. Wie zijn er nog meer afwezig?

De heer DE JONG: De heer Veen is afwezig. Ik kan u meedelen dat hij vier keer de Alpe d'Huez heeft beklommen

De VOORZITTER: Dat gaat ons allemaal een hoop geld kosten.

De heer HILTEMANN: De heer Schouten is ziek.

De VOORZITTER: Dan zijn dat de afwezigen. Ik wil graag de dames en heren op de tribune van harte welkom heten, in het bijzonder de mensen die zich hebben aangemeld voor het project Gast van de raad. Ik hoop dat u een mooie indruk van ons stadhuis hebt gekregen en dat u ook gehoord heeft welk belangrijk werk onze gemeenteraad doet. U kunt dat vanavond in de praktijk ervaren. U bent niet verplicht om de hele avond te blijven. Als u op een bepaald moment denkt 'het is wel welletjes', dan bent u uiteraard vrij om te gaan. Dan meld ik u nog dat de heer Azannay terugtreedt als lid van de commissie Beroep en Bezwaar. De commissie kan deze wijziging opvangen binnen de bestaande formatie. Er hoeft dus geen nieuw lid benoemd te worden. Dan meld ik u ook nog dat de heer Kal, schaduwraadslid voor mevrouw Hoffmans, zoals u weet onlangs als plaatsvervangend raadslid teruggetreden is. Het goede nieuws is dat hij gaat afstuderen en aansluitend een promotieplek krijgt bij Heliomare. Dat betekent dat hij ook met het schaduwraadslidmaatschap moet stoppen. Wij hebben hem al eerder bloemen gegeven. Mijnheer Kal is aanwezig. Nogmaals hartelijk dank en heel veel succes met uw promotie. Als u doctor Kal bent, hopen we wel dat u weer terugkomt. Dat waren de mededelingen.

1. VRAGENUUR

De VOORZITTER: Wij gaan naar het vragenuur. Daar heeft zich niemand voor aangemeld.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Het CDA heeft gevraagd of agendapunt 12, het advies van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften tegen het besluit van de gemeenteraad tot vaststelling van de Verordening winkeltijden Haarlem, een bespreekpunt kan worden. Ik zie daartegen geen bezwaar.

De heer VAN HAGA: De motie over de Hotelboot staat op de agenda. Er was inmiddels een grote meerderheid voor de motie, maar de discretionaire bevoegdheid van de burgemeester is mij in dezen voor. Dank voor het collegebesluit. Ik ga ervan uit dat het collegebesluit in lijn is met de motie. Nogmaals dank. Daarmee blijft dus alleen de motie over het Hildebrandmonument staan.

De VOORZITTER: Ik ben mij er niet van bewust dat ik op dit punt een discretionaire bevoegdheid heb. Dat klinkt heel goed, maar het was gewoon een coalitiebesluit.

De heer SCHRAMA: Ook Haarlem Plus had een motie voorbereid over de Hotelboot, namelijk om te onderzoeken of de boot gebruikt zou kunnen worden voor opvang. Gezien de situatie in deze week neem ik aan dat ook naar deze mogelijkheid gekeken wordt. Haarlem Plus zal deze motie daarom niet indienen. Ik wens het college veel wijsheid toe met het uitwerken van de mogelijkheden. In de vorige raadsvergadering is een motie doorgeschoven over de themamarkten. Gisteravond bereikte mij via de heer Van de Manakker het bericht dat hij een overeenkomst heeft bereikt tussen de gemeente en degenen die deze markten organiseren. De wonderen zijn de wereld nog niet uit. Het heeft geen zin meer de motie in stemming te brengen. Ook die motie trek ik dus in, met dank aan de heer Van de Manakker.

De VOORZITTER: Dan blijven dus over de moties vreemd over het Hildebrandmonument en de Amsterdamse Vaart.

3. VASTSTELLING ONTWERPNOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 16 MEI 2012

De VOORZITTER: De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. INGEKOMEN STUKKEN

De heer VISSER: Ik vraag even de aandacht van de raad voor stuk III.g, de brief van de provincie Noord-Holland van 10 mei 2012 inzake het Koninklijk Besluit over de herbenoeming van de burgemeester. Niet alleen voor ons, maar ook voor u is dat een memorabel moment. We hebben een aangename procedure doorlopen, en het besluit om u voor herbenoeming voor te dragen is met de grootst mogelijke meerderheid genomen. We wensen u dan ook het allerbeste voor de komende zes jaar.

De VOORZITTER: Dank u wel, ook voor uw opmerkzaamheid, want het Koninklijk Besluit was mij niet opgevallen. Ik moet u bekennen dat ik thuis wel een heel mooie brief van de koningin heb gekregen, waarin staat dat ik Haarlem nogmaals zes jaar mag dienen. Dat wordt overigens nog functioneel bekrachtigd op maandag 11 juni in het provinciehuis. Ik moet dan nogmaals de eed of de belofte afleggen. Ik ben er in ieder geval zelf ook ontzettend blij mee. Ik zeg altijd: Haarlem past als een jas. Ik vind het prachtig de stad nog eens zes jaar te mogen dienen. Dat ga ik met plezier doen.

De heer FRITZ: De PvdA zou graag stuk I.b, Rapport crossmedia monitor Haarlem 2012 inzake creatieve industrie, willen agenderen voor de commissie Ontwikkeling. Er staat een aantal aanbevelingen in waarover wij graag met het college en met elkaar van gedachten

zouden willen wisselen. Wat ons betreft heeft dat geen haast, maar we zouden het graag een keer agenderen.

De VOORZITTER: Dat zal gebeuren. Nog anderen over de ingekomen stukken? Dat is niet het geval.

HAMERSTUKKEN

5. VERORDENING PARTICIPATIE SCHOOLGAANDE KINDEREN WET WERK EN BIJSTAND (2012/112678)
6. KREDIETAANVRAAG ACHTERSTALLIG ONDERHOUD 'T PAND 2 (2012/61127)
7. VERKOOP RUYCHAUVERSTRAAT 20-36 (ZIENSWIJZE) (2012/124005)
8. VERLENEN KREDIET VOOR DE UITVOERING VAN HET DEFINITIEF ONTWERP JULIANASTRAAT (2012/306693)

De VOORZITTER: De hamerstukken zijn bij dezen vastgesteld.

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

9. STRATEGISCH HUISVESTINGSPLAN ONDERWIJS 2012 (2012/130442)

De heer VRUGT: Bij de behandeling in de commissie was dit onderwerp helaas wat aan mijn aandacht ontsnapt. Daarom bij dezen mijn inbreng bij wijze van stemverklaring. De wijkraad Parkwijk-Zuiderpolder heeft ons laten weten zowel zij als de brede school Parkwijk toch wat onaangenaam verrast is over het feit dat de nieuwbouw niet doorgaat. Er zal wel nieuwbouw worden gepleegd bij de Martin Luther Kingschool. Er bestaat angst voor leegloop van de brede school Parkwijk, net als in het verleden bij de Viersprong naar de nieuwbouw in de Zuiderpolder. De Actiepartij kan dus instemmen met het plan, met uitzondering van dit punt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik kan kort zijn, want het gaat mij helemaal niet om het stuk dat voor ons ligt. Dat is immers besproken in de commissie Samenleving. Wij zouden er toch even een agendapunt van willen maken bij de commissie Ontwikkeling. In het kader van de ontwikkeling van scholen en gebouwen willen wij er nog even een blik op werpen. De VOORZITTER: U begrijpt natuurlijk dat hier het besluit genomen wordt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, maar ik denk dat de heer Nieuwenburg wel begrijpt hoe we dat gaan oplossen.

De VOORZITTER: Prima. Het besluit wordt genomen, maar in de commissie kan dan nog over uitwerking gesproken worden.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus wil bij het aanvaarden van dit stuk duidelijk maken dat we vinden dat we in de strategie te veel afhankelijk zijn van Dunamare.

Klaarblijkelijk bepaalt Dunamare wat er gebeurt. Het college lijkt niet bij machte te bepalen waar scholen moeten worden gevestigd en waar niet. Ik begrijp dat dit niet anders kan, maar vind toch dat we de regie weer in handen moeten krijgen. Deze waarschuwing wil ik dus laten horen.

De VOORZITTER: Zijn er nog andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dat is dan bij dezen vastgesteld.

10. ONTWERP JAARREKENING 2011 VEILIGHEIDSREGIO KENNEMERLAND (2012/171308)
11. ONTWERPBEGROTING 2013 VEILIGHEIDSREGIO KENNEMERLAND

De VOORZITTER: We behandelen agendapunt 10 samen met agendapunt 11.

De heer FRITZ: Mijn stemverklaring gaat alleen over agendapunt 10. Wij zijn in het verleden behoorlijk kritisch geweest over de prijsvoering van de Veiligheidsregio Kennemerland. We zien in deze jaarrekening dat er behoorlijk veel vooruitgang is geboekt. We hebben ook gezien dat de accountant positief adviseert. We zijn nog niet klaar, maar de basis is op orde. Omdat we kritisch zijn geweest in het verleden, lijkt het me goed om nu ook te concluderen dat het echt veel beter gaat. Complimenten daarvoor. De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen? Dan zijn punt 10 en 11 ook vastgesteld.

13. INITIATIEFVOORSTEL ONDERWIJSKWALITEIT D66 (2012/161207)

Mevrouw KERBERT: D66 heeft dit initiatiefvoorstel in maart ingediend. Daarin pleiten wij voor een meer prominente rol voor de gemeente Haarlem op het gebied van de Haarlemse onderwijskwaliteit. Goed onderwijs is immers de beste garantie voor persoonlijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling voor iedereen. Ik maak hier graag twee opmerkingen over. Voor de kwaliteit van het onderwijs zijn uiteraard in de eerste plaats de schoolbesturen verantwoordelijk. Wij als gemeente kunnen daarin een partner zijn, maar de schoolbesturen zijn als eerste verantwoordelijk. In de tweede plaats: het gaat goed in Haarlem. Het is niet zo dat er nu allerlei problemen zijn op basis waarvan dit initiatiefvoorstel is ingediend. Het is bedoeld om het onderwerp prominent op de agenda te zetten en daarover een signaal af te geven. We hebben een reactie van het college gekregen en het voorstel uitgebreid besproken in de commissie. De wethouder heeft ook bij de schoolbesturen navraag gedaan. Dit voorstel houdt in dat we hier in oktober verder handen en voeten aan geven en er dan ook verder over doorpraten.

De heer RUTTE: De VVD is erg blij met het initiatiefvoorstel van coalitiegenoot D66. We hebben het inderdaad uitvoerig besproken in de commissie. We waren ook erg blij met de positieve reactie van het college. Het voorstel geeft op ordentelijke wijze uiting aan de gevoelens van de raad over het onderwijs, zoals de heer Schrama net ook al kort aanstipte. Met elkaar hebben we gezocht naar mogelijkheden om, binnen de ruimte die we daarvoor hebben, daar concreet handen en voeten aan te geven. We zullen er in de komende jaren scherp op blijven dat we de resultaten ook halen. Misschien komen we ooit tot de conclusie dat we de ruimte voor onszelf verder moeten vergroten.

Mevrouw ÖZÖGÜL: Ook de SP is voor kwalitatief goed onderwijs. Maar mevrouw Kerbert zei het net al: het schoolbestuur is in de eerste plaats verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. We hebben gezien dat, wanneer er een school dichtgaat, we daarbij staan te kijken. Wij vinden dat dit initiatief niet ver genoeg gaat en daarom zullen we het ook niet steunen.

De heer SNOEK: Mijn complimenten aan mevrouw Kerbert voor dit goed uitgewerkte initiatief. Terecht merkt zij op dat voor de kwaliteit van het onderwijs in de eerste plaats de schoolbesturen verantwoordelijk zijn. Als het aan het CDA ligt, blijft dat ook zo. Dat wil niet zeggen dat we ons als gemeente niet extra kunnen inspannen voor onze wettelijke taken, zoals de aanpak van het spijbelen en de verkeersveiligheid rondom scholen. Op die punten steunen we het initiatiefvoorstel dan ook zeker. D66 wil echter ook dat de gemeente zich meer gaat bemoeien met de kwaliteit van het onderwijs, en bijvoorbeeld een positie inneemt als er een dreigend tekort aan leerlingen is. We blijven als CDA dan toch bij het adagium dat de school aan de ouders is. We kunnen de besluiten bij het voorstel dan ook niet ondersteunen.

De heer AYNAN: Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om mijn collega's van D66 te complimenteren met dit initiatief. Onderwijs is zoals iedereen weet de motor voor

ontwikkeling, zelfontplooiing en ga zo maar door. De PvdA ziet onderwijs ook als de motor voor emancipatie. Daarom is het goed dat onderwijs met dit initiatief prominenter op de agenda van de lokale politiek komt te staan.

De heer VRUGT: In lijn met wat ook de SP al zei: helaas gaan wij er niet meer over. Wij hebben het initiatief van D66 gewogen en te licht bevonden. Wij vrezen dat we onszelf en elkaar weer heel erg bezig gaan houden, op niets af.

De heer SCHRAMA: In tegenstelling tot de andere oppositiepartijen vindt Haarlem Plus dit een goed voorstel. Natuurlijk kan het altijd beter, maar beter een half ei dan een lege dop. Ik vind dit een goede zaak en zal dit voorstel van D66 als oppositiepartij wel steunen. Ik hoop dat het een goede stap is richting de verbetering van het onderwijs, want dat is hard nodig.

De heer AZANNAY: Ik complimenteer de initiatiefnemers met dit voorstel. Het is inderdaad jammer dat de schoolbesturen altijd het laatste woord hebben. Met dit initiatiefvoorstel worden wij als politieke partijen meer betrokken bij de ontwikkelingen rondom de onderwijskwaliteit. Natuurlijk zullen we dit initiatief van harte ondersteunen.

De VOORZITTER: Dat waren de stemverklaringen. Daarmee is het voorstel vastgesteld.

12. ADVIES COMMISSIE BBS BEZWAARSCHRIFTEN TEGEN BESLUIT GEMEENTERAAD TOT VASTSTELLING VAN DE VERORDENING WINKELTIJDEN HAARLEM (2012/173836)

De heer VAN DRIEL: Op 1 december 2011 hebben wij besloten dat winkels in Haarlem elke zondag open mogen zijn op grond van de zogenaamde toeristische bepaling. Daartegen hebben onder andere de vakbonden FNV en CNV bezwaar gemaakt. Het is vandaag aan ons om een beslissing te nemen over die bezwaren. De kern van het bezwaar is dat de belangen van het winkelpersoneel niet of onvoldoende zijn meegenomen. De Winkeltijdenwet verplicht hiertoe. De Bezwaarschriftencommissie gaat in haar advies op dit punt in en citeert de passages waarin de werknemer wordt genoemd in ons besluit van 1 december 2011. Op pagina 8 hebben wij gezegd: “Werknemers willen graag op zondag werken.” Op pagina 16 staat: “Er is geen verplichting voor winkelpersoneel om op zondag te werken.” In het O&S-onderzoek staat: “Openstelling is niet prettig voor de winkelier en het personeel.” De Bezwaarschriftencommissie concludeert op basis hiervan dat het belang van winkelpersoneel voldoende is meegewogen. Zoals FNV en CNV terecht aangeven, kan door opname van de zojuist geciteerde zinnen onmogelijk sprake zijn van een belangenafweging als bedoeld in de Winkeltijdenwet. Daarin staat: “De toelichting beschrijft tevens de belangen, waaronder die van winkelpersoneel, die in de besluitvorming zijn betrokken, alsmede een motivering op welke wijze die belangen in de besluitvorming zijn betrokken.” De belangen van het winkelpersoneel zijn los van de genoemde zinnen niet beschreven of afgewogen. Er wordt dan ook niet voldaan aan de Winkeltijdenwet. Het CDA stelt dan ook voor het rapport van de vakbonden te agenderen voor de commissie, het belang van de werknemer alsnog te betrekken in de belangenafweging en vervolgens een beslissing op bezwaar te nemen.

De VOORZITTER: Dat is een aardig voorstel. Het zou handig zijn dat eventueel schriftelijk in te dienen. Het voorgestelde raadsbesluit is om de bezwaren ongegrond te verklaren, het bestreden besluit te handhaven, etc. De vraag is nu of de raad het advies van de commissie Bezwaar- en Beroepsschriften overneemt of niet.

De heer VAN DRIEL: Eigenlijk komt mijn inbreng dus neer op een ordevoorstel op inhoudelijke grondslag. Wellicht kan het punt dus van de agenda, zodat we het kunnen bespreken in de commissie.

De VOORZITTER: Prima. We kijken of daar draagvlak voor is. Misschien is het handig als mevrouw Bosma als voorzitter van de commissie nog even spreekt, als zij daar behoefte aan heeft.

Mevrouw BOSMA: Ik wil iets zeggen over het ordevoorstel dat de heer Van Driel doet. De voorzitter geeft terecht aan dat hier een advies voorligt van de commissie BBS. Het is aan de raad om dat advies te wegen en daarover een besluit te nemen. Als de heer Van Driel vindt dat dit onderwerp nogmaals in de commissie Bestuur aan de orde moet komen, moet daarvoor een apart voorstel worden voorgelegd. Vervolgens moet gewogen worden in hoeverre dit onderwerp nogmaals op de agenda komt.

De heer VAN DRIEL: Het voorstel is nu meteen op de raadsagenda gezet.

Mevrouw BOSMA: Bij dit advies gaat het om de heroverweging van het besluit van de raad. Dat besluit moet hier nu heroverwogen worden. Dat is het enige wat in het advies gevraagd wordt.

De heer VOORZITTER: Dat is precies wat er gevraagd wordt. Het ordevoorstel van de heer Van Driel is nu om het voorstel af te voeren, het eerst in de commissie Bestuur te bespreken en het dan hier nog een keer terug te laten komen. Daar gaan wij straks over stemmen.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus is het met het CDA eens. Ik ga zelfs nog een stapje verder. We hebben een motie voorbereid, die luidt als volgt.

Motie 12.1: Objectiviteit in BBS

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 7 juni 2012, overwegende dat:

- burgers en instanties die beroep aantekenen tegen een gemeentelijk besluit recht hebben op een zo objectief mogelijke commissie;
- bij het beroep door FNV aangetekend tegen koopzondagen de commissie vrijwel uitsluitend bestond uit voorstanders van de koopzondagen;
- het in dit geval moeilijk te verdedigen valt dat de commissie objectief oordeelde;
- een serieuze instantie als de FNV recht heeft op een zo onbevooroordeeld mogelijke commissie;
- rechtbanken voor mindere zaken een wraking hebben uitgesproken;

stelt het college voor:

- het advies van BBS in dezen niet ontvankelijk te verklaren;
- een onafhankelijke instantie dan wel een zo objectief mogelijk samengestelde commissie zich over deze zaak te laten buigen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Haarlem Plus, Actiepartij.

De heer SCHRAMA: De motie gaat niet in stemming als het stuk teruggaat naar de commissie. Als er niets gebeurt, wil ik de motie graag in stemming brengen.

De heer VAN DRIEL: De heer Schrama rakelt de discussie nu weer op. De griffier heeft al meermalen uitgesproken dat deze constructie kan. Hoe komt het dat u dit nu toch weer ter discussie stelt?

De heer SCHRAMA: Het is precies zoals ik aangeef: je moet die commissie zo objectief mogelijk inrichten. De motie die ik indien, is mede ingediend door de Actiepartij, die in het verleden ook al op deze kwestie heeft gewezen. Als de commissie BBS recht wil spreken, moet je ervoor zorgen dat je zo objectiviteit staat tegenover degene die het beroep aantekent. Deze commissie kan niet objectief genoemd worden. Ik vind dat een slechte zaak.

De VOORZITTER: Dit onderdeel wil ik buiten de discussie plaatsen. Het is namelijk buiten de orde. Het komt nog eens terug. Maar de commissie BBS is een club die heroverweegt, maar niet een apart onafhankelijk orgaan. Dat moet even helder zijn.

De heer VAN DE MANAKKER: Ik wil toch even ernstig bezwaar maken tegen de opmerkingen van de heer Schrama. Hij zegt dat de commissieleden allemaal voor de koopzondagen waren. Dat is helemaal niet het geval. U zegt dat in de motie wel letterlijk.

We hebben daar heel lang over gesproken en we waren er redelijk verdeeld over. Het idee dat u hier presenteert, lijkt nergens op.

De heer SCHRAMA: Ik ben het daar niet mee eens.

De heer VAN DE MANAKKER: U bent er niet bij geweest.

De heer SCHRAMA: Als zes van de zeven leden voor het voorstel stemden, mag ik dat duidelijk een subjectieve zaak noemen.

De heer RUTTE: Ik permitteer me één opmerking. Mijnheer Schrama, het is een advies.

U neemt het besluit. U kunt het advies naast zich neerleggen als u dat wilt. U bent verantwoordelijk voor het besluit. De commissie is geen rechtsprekend orgaan.

Klaarblijkelijk bent u het met het advies niet eens. U maakt uw eigen afwegingen. U kent het advies.

De heer REESKAMP: Ik heb het bezwaarschrift gelezen, en natuurlijk ook het advies van de commissie. Het grappige is nu juist dat het bezwaar voor een deel betoogt dat de gemeenteraad – zoals de heer Schrama terecht opmerkt – niet het gremium is dat de heroverweging zou mogen maken. Dat staat in de toelichting van de bezwaarmakers te lezen. Het is dan heel eenvoudig: zij geven aan naar de rechter te zullen gaan. Laat dat maar gebeuren. Er zijn meer gemeenten die wel eens willen weten hoe de rechter daarover denkt, en die precies willen weten wat het nu inhoudt dat al die belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen en wat precies de bevoegdheden van de gemeenteraad zijn. Wat mij betreft hoeft dit dus niet opnieuw beraadslaagd te worden. Wij sluiten ons aan bij het advies van de commissie in dezen.

De VOORZITTER: De vraag is dus vooral of het stuk teruggaat naar de commissie Ontwikkeling, of dat we nu gaan besluiten. Dat is wat nu aan de orde is.

Mevrouw RAMSODIT: Ik heb een bloemetje bij me. Het is vandaag Haarlem Shopping Night. We gebruiken deze avond ook nog voor andere bezigheden en ik vind de verruiming van de winkeltijden eigenlijk een heel positieve ontwikkeling. De heer Van Driel gaf aan dat niet genoeg gekeken is naar de belangen van het winkelpersoneel. In het wetsartikel wordt gesproken over de economische belangen, de werkgelegenheid, de leefbaarheid, de zondagsrust, en binnen die zondagsrust de belangen van het winkelpersoneel.

De heer VAN DRIEL: Dat is niet juist. Misschien moet u het nog even nalezen.

De VOORZITTER: Dames en heren, we zijn nu een discussie over aan het doen. Zegt u nou of u wilt dat het stuk teruggaat naar de commissie, en voer geen inhoudelijke discussie.

Mevrouw RAMSODIT: Volgens mij probeer ik het in te leiden. Misschien heeft u dat niet goed gehoord omdat u even met uw collega in gesprek was. Wat ik vervolgens wilde zeggen, is dat wij ons kunnen vinden in het besluit zoals de raad dat heeft voorgelegd. Dat geldt met name voor punt 3, waarin staat dat het aspect ten aanzien van het winkelpersoneel zal worden meegenomen in de evaluatie.

De heer BOL: Ik zit er iets anders in dan de vorige spreker, en ben het iets meer met de heer Van Driel eens. GroenLinks vindt Haarlem een fantastische winkelstad. Wij waren destijds niet blij met het besluit. We zijn vooral een partij van consuminderen, maar we zijn ook een partij die Haarlem heel hoog heeft zitten. Wij delen dus de zorg van de winkeliers en we vinden het heel belangrijk dat werknemers beschermd worden. We zijn heel erg voor economische activiteiten, maar minder als het daarbij gaat om het beginnen van juridische procedures tegen de gemeente Haarlem. Wij zouden de discussie dus wel over willen doen en we steunen daarin de heer Van Driel.

Mevrouw De LEEUW: De OPH was vanaf het begin al tegen de openstelling van de winkels op alle zondagen. Ik steun dus zonder meer het verzoek van het CDA.

De heer HILTEMANN: Dat geldt voor de SP eigenlijk ook. Wij zijn tegenstander van de zondagsopenstelling. Wij voeren dus graag het gesprek in de commissie en willen dan stilstaan bij de vraag hoe wenselijk het is dat de slager zijn eigen vlees keurt.

De VOORZITTER: Nog even een procedureopmerking van de griffier. Hij meldt nu: "Aan de commissie Ontwikkeling is destijds gevraagd of het advies rechtstreeks naar de raad kon. Daar was toen geen bezwaar tegen." We hoeven natuurlijk niet per se heel consequent te zijn, maar waar het nu over gaat, is de vraag van de heer Van Driel of het stuk van de agenda af kan, waarbij het eerst nog een keer besproken wordt in de commissie Ontwikkeling. Daarna komt het weer hier op de raadsagenda. Dat heeft geen opschortende werking. Wie steunt het voorstel van de heer Van Driel om het advies van de agenda af te halen en het naar de commissie Ontwikkeling te sturen? Dat zijn drie leden van de SP, Haarlem Plus, de Actiepartij, OPH, het CDA en GroenLinks. Dat zijn 16 van de 36 aanwezigen. Dat is te weinig. Dat betekent dat we nu het voorstel in stemming gaan brengen.

De heer SCHRAMA: Ik wil mijn motie graag nog in stemming brengen.

De heer VAN DRIEL: Dat bericht van uw griffier, dat aan de commissie Ontwikkeling is voorgelegd om het direct te agenderen, klopt niet helemaal. Misschien kan de griffier dat mailtje even goed bekijken.

De VOORZITTER: De motie is zojuist rondgedeeld. Om de motie enige kans te geven, is het misschien beter om 'stelt het college voor' te vervangen door 'stelt de raad voor'. Dat begrijpt u.

De heer SCHRAMA: Dank u voor deze correctie. Ik ben het met u eens. De motie heeft daarnaast een tweede ondertekenaar. Zijn handtekening ontbreekt op de motie, terwijl die wel officieel is ingediend.

De VOORZITTER: De motie gaat eigenlijk over de vraag of de commissie BBS nu eigenlijk wel of niet kan. We hebben het daar net al even over gehad. Ik kijk even of er stemverklaringen nodig zijn.

De heer HILTEMANN: Wij zullen hier niet mee instemmen. We zouden er wel mee instemmen als de motie alleen betrekking zou hebben op procedures die gaan over raadsbesluiten. Als er een raadsbesluit in het geding is, vind ik niet dat de commissie BSS, bestaande uit raadsleden, daar weer een oordeel over moet vellen. Voor alle andere zaken is de commissie prachtig – ik heb er zelf jaren ingezet – maar niet als het gaat over raadsbesluiten.

De heer BOL: Wij zullen deze motie ook niet steunen. We willen iets zeggen over winkeltijden, maar niet over de organisatie van commissies. Dat is een punt dat in de commissie Bestuur behandeld dient te worden.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het spijt me het te moeten zeggen, maar er staat zoveel onzin in deze motie, dat wij haar echt niet kunnen steunen. Sorry, mijnheer Schrama, en ook mijnheer Vrugt. Ik ben beter van u gewend.

De heer De JONG: Wij sluiten ons aan bij de woorden van mevrouw Van Zetten. Dit onderwerp komt aan de orde in de eerstvolgende raadsmarkt hierover.

De heer FRITZ: In de eerste overweging staat dat wordt getwijfeld aan de objectiviteit van de commissie. Daar heeft onze fractie geen enkele twijfel over. Dat wil niet zeggen dat we de discussie over dit onderwerp niet willen voeren. Daarover hebben we ook al lang een afspraak gemaakt in de commissie Bestuur. Ik zou de heer Schrama willen aanraden die discussie gewoon af te wachten. Wij hebben geen enkele twijfel over de objectiviteit van deze commissie en zullen dus tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Nog meer stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie steunt de motie? De beide indieners. Dat is te weinig. De motie is verworpen. Dan het voorstel. Ik stel voor dat we daarover geen stemverklaringen afleggen, want ik ken uw standpunten. Wilt u het echt, mijnheer Vrugt?

De heer VRUGT: Ik had geen eerste termijn gehad. Het ging even erg snel. Maar ik kan erg kort zijn, hoor. Los van het feit dat het goed zou zijn om het punt nog eens in de commissie te bespreken, ben ik erg gevoelig voor de argumentatie van de heer Van Driel. Als het bezwaar aan een rechter wordt voorgelegd, moet de toelichting op het advies echt

goed onderbouwd zijn. Ik denk dat die iets te mager is. Dat ben ik wel met de heer Van Driel eens.

De heer DE JONG: De VVD is altijd voor zondagsopenstelling geweest. Wij nemen het advies van de commissie BBS over. Dat besluit is zorgvuldig genomen. In 2013 wordt de koopzondag geëvalueerd en dan zal nogmaals worden gekeken in hoeverre de bezwaren van het winkelpersoneel terecht zijn of niet. Vooral nog vinden wij dat de koopzondagen door moeten gaan zoals de raad heeft besloten.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan is het voorstel bij dezen vastgesteld.

De heer SNOEK: Wij willen toch graag een stemming op dit punt.

De VOORZITTER: Dat had u dan eerder moeten vragen.

De heer SNOEK: Wij hebben het agendapunt opgevaarderd tot bespreekpunt. Dan stemmen we er toch over?

De VOORZITTER: Goed, dan doen we dat nog even. Wie steunt het voorstel? Dat zijn D66, de VVD, de PvdA op de heer Schaart na en de heer Reeskamp. 18 van de 36 raadsleden zijn voor. De stemmen staken. Volgens het reglement van orde moet het punt tijdens de volgende raadsvergadering terugkomen.

14. JAARREKENING PASWERK 2011 (2012/181318)

De VOORZITTER: Wie wil een stemverklaring afleggen over de jaarrekening van Paswerk?

De heer RUTTE: Wat de heer Fritz straks zei over de Veiligheidsregio en de begroting geldt nu eigenlijk ook voor het standpunt van de VVD over Paswerk. Wij hebben daar in de afgelopen jaren veel kritiek op gegeven. Het past dus ook om bij deze stemverklaring, waarmee wij instemmen met de jaarrekening van Paswerk, onze tevredenheid en onze complimenten richting het bestuur en de directie van Paswerk kenbaar te maken.

Mevrouw KERBERT: Ook wat betreft D66 onze complimenten voor de jaarrekening, voor het feit dat geen extra bijdrage wordt gevraagd, dat de kosten zijn teruggedrongen en dat duidelijke inzichten worden gegeven in bijvoorbeeld de solvabiliteit. Een aandachtspunt blijft – en daarover hebben we in de commissie met elkaar een discussie gevoerd – de effectiviteit en het helder formuleren en monitoren van doelstellingen. Het gaat daarbij om resultaten voor de mensen en niet alleen maar om inspanningen.

Mevrouw KOPER: Ik kan me bij vorige sprekers aansluiten. Het was een behoorlijke klus die Paswerk heeft moeten doen. De tijd die we tegemoet gaan, is onzeker. We weten nog niet precies wat er gaat gebeuren. Dit geeft in ieder geval een betere basis om van uit te gaan dan die van een aantal maanden geleden.

De VOORZITTER: Nog anderen? Dat is niet het geval. Dan stellen we de jaarrekening zo vast.

BESPREEKPUNTEN

15. JAARVERSLAG 2011 EN JAARREKENING 2011

- RAADSSTUK VASTSTELLING JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2011 (2012/125982)
- JAARVERSLAG 2011, INCLUSIEF DE JAARREKENING 2011
- ACCOUNTANTSRAPPORT ERNST & YOUNG BIJ DE JAARREKENING 2011 (2012/158559)
- ‘WERK IN UITVOERING’ – VERSLAG VAN ONDERZOEK VAN DE RKC NAAR DE JAARSTUKKEN 2011 (2012/175633)
- REACTIE VAN COLLEGE OP VERSLAG VAN ONDERZOEK VAN DE RKC NAAR DE JAARSTUKKEN 2011 (2012/200600)

Mevrouw SIKKEMA: Ik heb vandaag van de griffie begrepen dat ik vorig jaar een traditie heb doorbroken. Toen heb ik als voorzitter van de Rekenkamercommissie in de raad niet even iets gezegd over de jaarrekening. Eerlijk gezegd was ik dat nu ook niet van plan, maar ik wil tradities niet telkens blijven doorbreken. Ik ga er dus iets over vertellen. In de jaarstukken legt het college verantwoording af aan de raad over de uitvoering van het beleid en de plannen zoals benoemd in de begroting. De jaarstukken vormen het einde van een cyclus. Daarmee zijn het zeer belangrijke hulpmiddelen voor de raad bij de invulling van onze kaderstellende en controlerende taak. Eigenlijk kijken we samen terug op de plannen die er waren en kijken we of de afspraken die zijn gemaakt ook zijn nagekomen. De Rekenkamercommissie geeft hierbij advies aan de raad door met een onafhankelijke en kritische blik naar de jaarstukken te kijken. Dit jaar heeft dat geleid tot het rapport Werk in uitvoering. Die titel hebben wij niet voor niets gekozen. Vorig jaar hadden we een vrij kritisch rapport en daaruit is in het afgelopen jaar ook regelmatig geciteerd. We hebben gemerkt dat dit geleid heeft tot nieuwe plannen. Met name met betrekking tot de bedrijfsvoering zijn allerlei verbeteracties in gang gezet. De gemeente zit op dit moment middenin dat proces en wij hopen als commissie dat dit leidt tot een gemeentelijke organisatie waarbinnen met name de bedrijfsvoering steeds beter onder controle komt. Zoals we al hebben gezegd, houden we daarbij de vinger aan de pols. Uiteraard hebben we ook een aantal aandachtspunten benoemd; we waren niet te mild. Ten eerste vinden we dat de uitvoering van de verbeterplannen met betrekking tot het risicomanagement sneller kan. Ook vinden we – en dat hebben we vorig jaar ook gezegd – dat de relatie tussen prestaties en uitgaven op een minder abstract niveau uitgelegd kan worden. Zo krijgen we beter zicht op wat nu wel of niet werkt en hoeveel geld daaraan is uitgegeven. Ook de relatie tussen de begroting en de werkelijke kosten mag meer uitgewerkt worden: geef ons meer informatie over de afwijkingen van de begroting. De maatschappelijke effecten mogen van ons ook duidelijker worden verwoord, en het aantal bladzijden mag wel een beetje minder. Let ook op de financiële situatie, want die is voor de gemeente nog steeds kwetsbaar. Dat waren onze aanbevelingen en kritische noten. Ze nemen niet weg dat de Rekenkamercommissie net als de accountant met een positief advies over de jaarstukken komt.

Mevrouw LEITNER: “De bestemming van het rekeningresultaat betrekken we bij de kadernota.” Wij stellen ons daar wat anders bij voor dan dit jaar. Dit jaar hebben we het over een negatief resultaat van 7 miljoen euro. Dat is niet om over naar huis te schrijven. Economisch is het ook een moeilijke tijd. Zoals mevrouw Sikkema al aangaf: Haarlem kan echter zelf wel het een en ander verbeteren. Dat verbeteren heeft natuurlijk alles te maken met de bedrijfsvoering. Daar komen we op 21 juni in de commissie Bestuur over te spreken. Verbeteringen in de bedrijfsvoering zijn ook gebaat bij inzicht en overzicht. Als dat er niet is, doe je eigenlijk maar wat. De Rekenkamercommissie spreekt op dat punt uit dat er aandacht moet zijn voor het signaleren van afwijkingen. Ze beveelt aan om meer informatie over die afwijkingen op te nemen en aan te geven of ze voorzienbaar waren of niet ten opzichte van de primaire begroting. Het college neemt alleen het eerste deel van deze aanbevelingen over. Daarom dient de gehele raad, met uitzondering van de VVD, de motie Meer inzicht in afwijkingen in.

Motie 15.2: Meer inzicht in afwijkingen

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op donderdag 7 juni 2012, constaterende dat:

- het college bij de totstandkoming van de jaarrekening 2011 merkbare stappen heeft gezet voor verbetering van het proces;
- zowel de accountant als de Rekenkamercommissie oordeelt dat er met betrekking tot de informatiewaarde in de jaarrekening vooruitgang is geboekt;
- het college veel van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie voor verdere verbetering overneemt;

overwegende dat:

- de Rekenkamer aanbeveelt om:
 - in de volgende jaarverslaglegging meer informatie over afwijkingen van de begroting op te nemen, dit bijvoorbeeld door bij iedere begrotingsafwijking aan te geven of de afwijking (ten opzichte van de oorspronkelijke begroting) voorzienbaar dan wel niet voorzienbaar was, evenals of de afwijking te wijten is aan eigen beleid dan wel aan invloeden van buitenaf;
- het college het advies onderschrijft om meer aandacht te besteden aan de voorzienbaarheid en beïnvloedbaarheid van de afwijkingen, maar de vergelijking alleen wil maken ten opzichte van de bijgestelde begroting;
- vanwege de forse afwijkingen in opbrengsten en kosten meer informatie over de afwijkingen meer inzicht kan geven in welke mate de begrotingsafwijkingen beheersbaar zijn;
- een proef met het vergelijken van de afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting kan uitwijzen of dit voor belanghebbenden het gewenste resultaat (meer inzicht) oplevert;

draagt het college op:

- in de volgende jaarverslaglegging meer informatie over afwijkingen van de begroting op te nemen, dit bijvoorbeeld door bij iedere begrotingsafwijking aan te geven of de afwijking voorzienbaar dan wel niet voorzienbaar was, evenals of de afwijking te wijten is aan eigen beleid dan wel aan invloeden van buitenaf;
- in de jaarrekening 2012 een proef te doen met het vergelijken van de begrotingsafwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: D66, GroenLinks, fractie Reeskamp, CDA, Actiepartij, PvdA, OPH en SP.

De heer SNOEK: In de commissie hebben we natuurlijk al redelijk wat gedebatteerd. Daar heeft u de woorden gebruikt die u ook nu gebruikt: het resultaat is niet om over naar huis te schrijven. Natuurlijk zijn er autonome ontwikkelingen. Die kunnen we dit college niet aanrekenen. Wij zijn het ook met u eens – maar die behandeling komt nog – dat de bedrijfsvoering verbeterd wordt en dat we meer grip beginnen te krijgen. Als we nu halverwege de termijn van uw coalitie zijn en zien dat er twee jaren op rij miljoenentekorten zijn van 6 à 7 miljoen euro en er geld gemorst wordt, dan had ik toch verwacht dat u wat kritischer was geweest en beter had gekeken waar dat geld nou naar wegloopt. Ik denk dan bijvoorbeeld aan die VAT/VTU-kosten waar we geen grip op hebben en aan de overschrijding op de externe inhuur. Wilt u daar nog wat reflectie op geven?

Mevrouw LEITNER: Eigenlijk hebben we dit precies zo besproken in de commissie. Ik heb er geen behoefte aan om de commissiebehandeling over te doen, maar ik kan er wel kort iets over zeggen. We hadden ons daar bij de start van dit college een andere voorstelling van gemaakt. In eerste instantie gingen we nog gewoon uit van economische groei. Dat kunt u ook lezen in het coalitieakkoord. In die zin zijn we op dat punt ingehaald door de realiteit. We spreken elkaar op 21 juni nader over de bedrijfsvoering. U zult dan ook horen hoe kritisch we daarover zijn. Dat zijn we namelijk absoluut.

De heer SCHRAMA: Als je in ogenschouw neemt dat we volgens de coalitiepartijen in de afgelopen jaren al 35 miljoen euro moesten bezuinigen, is het natuurlijk merkwaardig dat je een verlies van 7 miljoen euro voor je kiezen krijgt. Klaarblijkelijk wordt dus niet altijd even bewust naar de begroting gekeken en niet al te bewust met geld omgesprongen. Ik had de motie die net is rondgedeeld niet gezien en daarom niet ondertekend. De motie heeft echter mijn sympathie. Er is nog een ander punt. Dit stuk is de jaarrekening van 2011. Voor 2012 hebben wij een aantal besparingsmogelijkheden

aangegeven. U heeft dat rapport al een aantal weken in bezit. U kunt daarin zien dat we op een andere manier met geld of met boekingen zouden kunnen omgaan. Om de ogen te openen, dien ik de motie Waarom verlies boeken als je ook winst kan boeken? in. Dat klinkt simpel en dat is het ook.

Motie 15.1: Waarom verlies boeken als je ook winst kan boeken?

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 7 juni 2012, overwegende dat:

- over 2011 een verlies wordt geleden van circa 7 miljoen euro;
 - in 2011 circa 34 miljoen euro is geboekt als doorberekende salariskosten;
 - deze kosten aan salaris slechts circa 9 miljoen euro bedragen, de rest (25 miljoen euro) eigenlijk kostenopslagen zijn die ook als winst zouden kunnen worden gezien;
 - deze 25 miljoen euro feitelijk als inkomsten moeten worden gezien;
- stelt het college voor:

- 25 miljoen euro als extra inkomsten te boeken over 2011;
- een batig saldo van 18 miljoen euro over 2011 dat zodoende resulteert te gebruiken als vermindering van de schuldpositie;
- deze genoemde bedragen natuurlijk te corrigeren omdat zij circa zijn aangegeven; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Haarlem Plus.

De VOORZITTER: Ik begrijp nu ook wat beter waar ‘plus’ in Haarlem Plus voor staat.

De heer SCHRAMA: Beter laat dan nooit, voorzitter.

De heer DE JONG: De VVD komt met een ander verhaal dan de heer Schrama. Ik citeer even mijn verhaal van een jaar geleden. “We schrijven rode cijfers. De algemene reserve ontwikkelt zich slecht. De schuldenberg groeit. Natuurlijk is het een rampjaar en het college en de coalitie werken hard om het schip op koers te houden.” Ik kan dit jaar mijn woorden herhalen. Het negatieve resultaat van 13 miljoen euro is gewoon slecht.

Structureel is dat niet houdbaar en er moet wat gebeuren. De VVD onderstreept daarom dat de bezuinigingen van 35 miljoen euro goed zijn geweest. Die moeten doorgevoerd worden en het college geeft aan bij de kadernota met aanvullende maatregelen te zullen komen. Voor ons is belangrijk dat we de rekening niet eenzijdig bij de burger neerleggen. De burger heeft het moeilijk. We hebben het over loonmatiging, hoge brandstofkosten, baanonzekerheid en onverkooptbare huizen. De VVD vraagt zich wel af of de maatregelen die het college neemt voldoende zijn om de huishouding langdurig financieel gezond te houden. Daarom steunen wij het plan om over te gaan tot een fundamentele kerntakendiscussie bij de gemeente. Doel van de VVD is een kleine, efficiënte en effectieve overheid. Daar is het wat ons betreft nu wel tijd voor. Hetzelfde geldt voor de schuld. Je kunt niet langer zeggen dat we geen beleid maken op schuld omdat we niet weten welke normen we moeten hanteren. Als je echt iets aan de schuld wilt doen, moet je toch met normen gaan werken. We werken met een investeringsplafond, maar als dat even gaat knellen verhogen we het alweer. Je kunt je dan afvragen hoe serieus we onszelf of onze schuldenpolitiek nou daadwerkelijk nemen. Een schulden crisis los je niet op door nog meer schulden aan te gaan. Ik heb drie kleine opmerkingen. Wij constateren een forse overschrijding bij beheer en onderhoud. In de commissie noemen wij dat ‘anticyclisch investeren’. Dat slaat wat mij betreft nergens op. Anticyclisch investeren heeft te maken met Keynesiaans begrotingsbeleid: in tijden van economische krimp gaat de overheid veel geld uitgeven om de economie aan te jagen. Nooit is bewezen dat dat werkt, wat de heer Samsom ook zegt. Waar het hier om ging, was het reduceren van aanbestedingsvoordelen. En zelfs dat is matig gelukt.

Mevrouw HOFFMANS: Het gaat hier inderdaad om het realiseren van aanbestedingsvoordelen. Dat is wel gelukt, zij het wat minder dan we hadden gehoopt. Stelt u dan voor om dat dan niet meer te doen en die winst dan ook af te schrijven?

De heer DE JONG: Zeker niet. Aanbestedingsvoordelen zijn gelukt, maar noem het geen anticyclisch begrotingsbeleid, want daar doen we hier niet aan.

Mevrouw HOFFMANS: Het is dus semantiek?

De heer DE JONG: Natuurlijk is het semantiek. Maar laten we wel even uitspreken waar we het over hebben. We hebben het hier gewoon over aanbestedingsvoordelen. Het doel was om die in grote mate te realiseren. Dat is gedeeltelijk bereikt. Voordeel daarvan is natuurlijk dat het beheer en onderhoud wat extra zijn ingelopen.

Mevrouw LANGENACKER: U bent er steeds een voorstander van geweest om het achterstallig onderhoud op een snelle manier op te lossen. Met deze extra investeringen helpen we de stad. Ik zie uw kritiek op dit punt dus niet.

De heer DE JONG: Het is geen kritiek, maar onderdeel van een rijtje van complimenten. Maar nogmaals: laten we dit geen anticyclisch begrotingsbeleid noemen, want dat werkt niet. Er zijn aanbestedingsvoordelen gehaald en beheer en onderhoud wordt deels ingelopen. Dat is deel van mijn positieve boodschap. Ik heb er nog twee.

Mevrouw LANGENACKER: Conclusie is dat u het beleid van de heer Samsom dus wel steunt.

De heer DE JONG: Nee. De heer Samsom zal tot de conclusie komen dat de schuldenberg vergroot wordt door meer overheidsuitgaven te doen. Dat werkt gewoon niet. De meeste uitgaven die de overheid doet, zijn volstrekt improductief. Wanneer je daarin snijdt, lijdt daar helemaal niemand onder. Zoiets als 'de economie kapot bezuinigen' kan gewoon niet. Mijn complimenten voor de bedrijfsvoering. Het rapport van de Rekenkamercommissie en het rapport van de accountant laten zien dat de hervorming van de bedrijfsvoering langzaam maar zeker op stoom komt. Dat is belangrijk en cruciaal voor de beheersing van de budgetten en de organisatie. Mijn tweede compliment is voor wethouder Nieuwenburg. Er lijkt goed grip te zijn geweest op de bijstand en de uitstroom uit de bijstand. Dat is een compliment waard in tijden waarin deze sector onder druk staat. Dat is in het verleden wel eens anders geweest.

Mevrouw LANGENACKER: Ook dat heeft met anticyclisch investeren te maken. Zo lang je als overheid in je stad blijft investeren, houd je mensen aan het werk.

De heer DE JONG: Dat heeft er helemaal niets mee te maken.

De heer REESKAMP: In deze stad trekken we eigenlijk al heel lang aan het beheer. Bij mijn weten is 2011 het eerste jaar geweest waarin we een keer meer dan begroot aan het onderhoud van de stad hebben uitgegeven. Wij hebben in dit huis in ieder geval in de negen jaar daaraan voorafgaand altijd kritiek gehad op het feit dat we vaak maar 60% of 70% van begrote middelen in het beheer konden omzetten. En wie stond er voorop in die kritiek? Dat was de VVD. Wat gaat u dus nu zitten muizenissen over één jaar waarin we er een beetje overheen gaan? Het college zegt daarop dat we het in het komende jaar een tandje minder kunnen doen. Dat is toch prima? En dat is toch wat uw electoraat ook graag wil; onderhoud aan de stad.

De heer DE JONG: Het is tijd dat u fractieondersteuning krijgt. U luistert niet goed. Ik heb heel duidelijk gezegd dat het gaat om aanbestedingsvoordelen. Die zijn minder dan begroot, maar dat is verder prima. Ik heb ook gezegd dat als daardoor wat meer wordt ingelopen op onderhoud en beheer de VVD daar blij mee is. U moet dus wel luisteren.

De heer REESKAMP: Dus wat u betreft is het een kwestie van woordkeus, maar u vindt het prima dat er wat meer geld aan is uitgegeven.

De heer DE JONG: U heeft toch mijn reactie op mevrouw Langenacker gehoord?

De heer REESKAMP: U probeert er een beetje onderuit te komen.

De heer SNOEK: Vorig jaar had u het al over 'het schip weer op koers krijgen'. We zien nu dat het schip nog steeds water maakt. De 7 miljoen euro lekt weg. En inderdaad: de bedrijfsvoering wordt op orde gebracht. De kapitein zegt dat we hard aan het werk zijn,

maar we zien het water langzaam stijgen. Wanneer grijpt de VVD in? Wanneer is het goed genoeg? U bent nu halverwege uw termijn. U als VVD beheert de financiën. En u zegt tegen uw kiezers dat de financiën bij u in goede handen zijn. Maar jaar op jaar presenteert u een tekort waarvan u zelf zegt dat het bedroevend is. Wanneer is de maat dan voor u vol?

De heer DE JONG: We hebben het niet alleen voor het zeggen. We zitten in een coalitie met vier partijen. Wij proberen het beleid in goed overleg te maken. Als het aan de VVD ligt, verhogen we de bezuinigingen licht. Dat kunnen wij niet alleen doen. Wat ons betreft is dat een van de goede oplossingsrichtingen waaraan wij denken. Daarnaast moet een fundamentele takendiscussie worden gevoerd over wat voor overheid wij willen zijn. Ik heb gezegd dat die voor de VVD klein, effectief en efficiënt is.

De heer SNOEK: Die discussie had u toch twee jaar geleden met elkaar moeten voeren, en niet nu we voor het tweede jaar op rij geld verliezen en de schuld laten oplopen?

De heer DE JONG: Deze discussie hebben wij twee jaar geleden gevoerd, een jaar geleden gevoerd en we voeren haar nu. We zullen haar zelfs volgend jaar opnieuw voeren. Een van de dingen die daarin naar voren is gekomen, is dat wij 35 miljoen euro willen bezuinigen. Dat zetten wij nog steeds voort.

De heer SNOEK: Het is dus de schuld van de partijen aan de linkerkant dat we nu nog een tekort hebben. Maar wanneer is voor de VVD dan de maat in deze coalitie vol?

De heer DE JONG: Het zou fijn zijn als we gewoon eens een jaar met zwarte cijfers krijgen waarin de schuld eens echt naar beneden kan gaan.

De heer SNOEK: Moet dat nog binnen deze coalitieperiode gebeuren?

De heer DE JONG: Ja.

De heer SNOEK: Dus als we volgend jaar weer een tekort presenteren, is voor u de maat vol.

De heer DE JONG: Dan gaat u met mij in gesprek, ja.

Mevrouw LANGENACKER: U weerlegt niet de woorden van de heer Snoek dat de schuld aan de linkerkant ligt. Daarmee wilt u dat misschien suggereren. Ik wil u er toch nog eens op wijzen dat u als VVD al twee jaar de portefeuille Financiën in handen heeft. Ik vind het dan wat zwak om te zeggen dat u in een coalitie zit en er weinig aan kunt doen. We doen het met elkaar. Wij lopen niet voor enige verantwoordelijkheid weg. Wij vinden dat ook u uw verantwoordelijkheid moet nemen.

De heer DE JONG: Mevrouw Langenacker, u bent slim genoeg om niet in de valkuil van de heer Snoek te vallen. Dat doet u nu met open ogen.

De heer SNOEK: Dit vind ik werkelijk te gemakkelijk. U deelt de sneer uit; u krijgt een weerwoord en legt de bal bij mij neer. Gaat u eens inhoudelijk het debat aan. Waar staat u voor?

De heer DE JONG: Wij staan nog steeds voor een sluitende begroting. De VVD heeft daar plannen genoeg voor. Wij zullen er in de coalitie hard aan werken onze zeer gewaardeerde coalitiepartners daarin mee te krijgen. Misschien zijn er aan de linkerkant ook goede ideeën.

De VOORZITTER: Gaat u verder. Misschien zou de conclusie ook kunnen zijn dat het geld niet weglekt, maar dat het geld gewoon niet meer uit Den Haag binnenkomt. Ik denk dat dat meer de realiteit is.

Mevrouw LANGENACKER: De PvdA heeft twee emoties over deze jaarstukken. Ten eerste hebben ook wij onze zorgen geuit over het feit dat we 2011 afsluiten met een negatief saldo van 7 miljoen euro. Dat is fors. Vorig jaar hebben we bij de kadernota een week gesproken over 3 miljoen euro bezuinigen. Die debatten waren heel stevig. Al spelen invloeden van buitenaf een rol, we zijn nu niet in staat onze jaarrekening sluitend te krijgen. De andere emotie die we willen uitspreken is die van tevredenheid. Er is vooruitgang geboekt in de jaarstukken. Ze zijn helderder en concreter geformuleerd. Ook zijn veel aanbevelingen van de Rekenkamercommissie opgevolgd. Daar willen wij het college mee complimenteren. In de commissie hebben we daarover nog een andere

opmerking gemaakt, die we hier graag kort willen bevestigen. Vorig jaar hebben we bij de behandeling van de jaarstukken een bijna raadsbrede motie aangenomen waarin we het college opdroegen om aan de slag te gaan met de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. Dat heeft u ook gedaan. We vroegen u daarnaast om in elk jaarverslag een overzicht op te nemen van de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over de voorgaande jaarverslagen en jaarrekeningen, waarbij u aangeeft wat er sindsdien met die aanbevelingen is gedaan. Wij vragen het college dit volgend jaar nog iets duidelijker in de jaarstukken mee te nemen. Maar nogmaals mijn complimenten over het feit dat u dit jaar zoveel heeft gedaan. We willen nog op drie punten specifiek ingaan. Ten eerste zijn dat de tegenvallende bouwleges. Het college heeft al eerder gezegd dat dit structureel lijkt te zijn. We behandelen dat ook bij de kadernota. We zijn blij dat het college met een voorstel komt om deze leges in de toekomst weer kostenneutraal te kunnen gaan uitvoeren, ook in crisistijden waarin er natuurlijk minder gebouwd wordt.

De heer SNOEK: In het jaarverslag over 2010 constateerde het college dat er een tekort was op de bouwleges en dat dit kwam door marktontwikkelingen. Waarom hebben we dan tot 2011 gewacht om dat alsnog te gaan aanpakken? Waarom moeten we dit nu alsnog gaan doen? Hadden we dit niet vorig jaar al moeten oppakken?

Mevrouw LANGENACKER: Ja, dat ben ik met u eens. We hebben dit vorig jaar in de tussentijdse rapportages al te horen gekregen. Het is voor ons dus geen verrassing dat het ook dit jaar weer negatief is uitgevallen. Ik weet dat het college hier al enige tijd mee bezig is, maar ik ben het met u eens dat dit misschien al iets eerder had kunnen gebeuren. Wij zijn in ieder geval blij dat het punt nu wordt opgepakt en dat er heel concrete maatregelen komen om ervoor te zorgen dat de leges in de toekomst zoveel mogelijk kostenneutraal worden. Het andere punt is de parkeeropbrengst die enorm is tegengevallen. In deze stad wordt nog wel eens beweerd dat het parkeren een melkkoe is. Wij constateren hier iets heel anders. We hebben op dat punt een structureel tekort. Er moet een structurele oplossing komen vanuit het parkeren. Wij zijn dus voorstander van het beleid dat het college voorstaat. In de toekomst moeten wij ook dat kostenneutraal kunnen uitvoeren.

De heer SCHRAMA: U noemt steeds dat de parkeergelden tegenvallen. Is het niet zo dat Haarlem een parkeerdeckingsgraad van 45% rekent, terwijl landelijk 35% geldt? We hebben een veel te hoge inschatting gemaakt van de parkeerinkomsten. Die zijn nooit haalbaar, zeker niet als een garage een tijdlang dichtgaat. In feite is ons ambitieniveau dus veel te hoog. De inkomsten vallen natuurlijk tegen, omdat we te veel verwachten.

Mevrouw LANGENACKER: We hebben in de afgelopen jaren ontzettend geïnvesteerd in een aantal heel mooie parkeergarages. We moeten die op een of andere manier terugverdienen. Het is niet zo dat we simpelweg zoveel mogelijk inkomsten van de bewoners vragen en alleen maar nadenken over wat het ons oplevert. Nee; wij zitten gewoon met tekorten. Wij vinden dat je moet nadenken over manieren om via het parkeren inkomsten binnen te halen. Ik ben het niet met u eens dat we gewoon te veel hebben begroot.

De heer SCHRAMA: U moet de cijfers maar eens nakijken. Dit is gewoon bekend. Wij hebben een veel te hoge bezettingsgraad berekend.

Mevrouw LANGENACKER: Er is nog steeds een aantal parkeergarages dat bijna structureel leegstaat. Daar moeten we wat aan doen. Het college heeft daarvoor ook voorstellen gedaan.

De heer DE JONG: Ik kan voor een deel wel onderschrijven wat de heer Schrama zegt. Wat betreft het parkeren moet de begroting wel realistisch zijn. Als je miljoenen moet bijplussen op het parkeren, kun je je afvragen of de grondslag wel realistisch is. Ik herinner u toch ook even aan het coalitieakkoord, waarin staat wat de stijging van parkeertarieven doet.

Mevrouw LANGENACKER: De VVD wil de schuld terugbrengen en is kritisch op de uitgaven. Toch pleit zij hier nog iedere keer voor het bouwen van een extra parkeergarage. Je weet dat je daarbij zo weer een onrendabele top van 20 miljoen euro hebt. Op dit moment staan sommige parkeergarages nu al deels leeg. Natuurlijk moeten we goed kijken naar het parkeren, maar we vinden dat als zich tekorten voordoen je moet proberen om binnen diezelfde kolom ook inkomsten te genereren om het saldo weer neutraal te krijgen.

De heer DE JONG: Eigenlijk bevestigt u daarmee dat u het parkeren ziet als melkkoe.

Mevrouw LANGENACKER: Nee, absoluut niet.

De heer MARSELJE: Begrijp ik dat u afstand neemt van het coalitieakkoord?

Mevrouw LANGENACKER: Nee, ik neem nergens afstand van.

De heer MARSELJE: U neemt dus ook geen afstand van de garage Oost?

Mevrouw LANGENACKER: Ik weet dat die in het coalitieakkoord zit. Wij spreken de VVD alleen aan op het feit dat zij op een aantal punten uit het coalitieakkoord inzet, terwijl ze weet dat we daarmee grote tekorten opbouwen.

De heer MARSELJE: Dan heb ik goed begrepen dat u geen afstand neemt van de garage Oost.

Mevrouw LANGENACKER: Nee. We hebben het nu over de jaarstukken en over het feit dat we grote tekorten opbouwen. Wel vinden wij het dus verstandig in deze tijden om realistisch te zijn. Je moet dan samen kijken of je bepaalde uitgaven wel moet doen.

De heer MARSELJE: Dat zijn we met elkaar eens. De parkeernota komt nog aan bod. Laten we die discussie dus nu niet voeren.

Mevrouw LANGENACKER: Ook de doelmatigheid komt terug in de jaarstukken. Vorig jaar hebben we een negatief resultaat geboekt. We vinden het belangrijk dat de gemeente heel zorgvuldig en efficiënt opereert. Recentelijk hebben we het rapport over de VAT-kosten besproken. Wij constateren nog steeds dat op een aantal onderdelen binnen de gemeente efficiënter kan worden gewerkt. De gemeente moet altijd het goede voorbeeld geven. Daarom ondersteunen we het beleid van het college om in de komende tijd kritisch te zijn op de VAT-kosten en die terug te gaan dringen. Dat waren onze punten.

Mevrouw HOFFMANS: Ook voor GroenLinks is het negatieve saldo van 7 miljoen euro een tegenvaller. Net als de accountant en de Rekenkamercommissie maken ook wij ons zorgen over de schuldenpositie van de gemeente Haarlem, de risicobeheersing en het budgetbeheer. Juist in tijden van bezuinigingen is het belangrijk om de kosten van onze plannen goed in te schatten. Eerlijk is eerlijk: ontwikkelingen zijn soms moeilijk te overzien. Dat geldt juist ook in deze tijd, waarin voortdurend onverwachte tegenvallers op ons afkomen. Ook de Rekenkamercommissie heeft opmerkingen gemaakt over de informatiewaarde van onze begroting. Wij missen daarin een duidelijke verklaring bij de overschrijdingen. Zijn deze veroorzaakt door externe of interne factoren? En welke factoren zijn dat? Uiteindelijk is die informatie wat ons betreft in de toekomst wel nodig om een goede afweging te kunnen maken. We kunnen dan bijsturen als dat nodig is. We hopen dus van harte dat u werk maakt van onder andere die aanbeveling van de Rekenkamercommissie. Dat is ook nog eens benadrukt in de motie die op initiatief van D66 is rondgedeeld. Bij de kadernota en de begroting hebben we altijd discussies over wat we willen met Haarlem. Op basis daarvan maken we keuzes. Uiteindelijk gaat het om de maatschappelijke effecten van de dingen die we doen. In de jaarrekening vind ik maar moeilijk terug of we met de dingen die we doen bereiken wat we in de stad willen bereiken. Ik wil u met klem verzoeken om daar in de toekomst zorgvuldiger naar te kijken en dat in de jaarrekening expliciet te maken. Ook zo weten wij beter waar we op moeten bijsturen. Ik wil de Rekenkamercommissie nog bedanken voor de enorme berg werk die ze heeft verricht. Daar zijn heldere aanbevelingen uit voortgekomen. Het is goed om te zien dat het college ook werkt aan de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. Wij vragen u om ook dit keer de aanbevelingen over te nemen.

Er wordt hard gewerkt, maar er is nog wel een slag te maken. Volgens mij bent u zich als college daarvan bewust.

De heer SNOEK: Iets meer dan twee jaar geleden werd het huidige college geïnstalleerd. Met de jaarrekening van 2011 kijken we dus terug op het eerste hele jaar waarvoor dit college verantwoordelijkheid draagt. Met nog iets meer dan twee jaar in het vooruitzicht kunnen we dus spreken van een midterm review. Hoe staat de coalitie van D66, VVD, GroenLinks en PvdA er nu voor? Natuurlijk zijn er genoeg dingen om trots op te zijn. Mevrouw Van Zetten, niet alles wat 'uw jongens' doen is zo slecht. We hebben als CDA beloofd constructief oppositie te voeren en we zien ook dat er veel goed gaat. Kijk bijvoorbeeld naar de nieuwe subsidiesystematiek of het nieuwe beleid voor schulddienstverlening. We zien genoeg stukken voorbijkomen die we goed vinden. Vandaag gaat het echter over hoe we er financieel voorstaan. De VVD gebruikt daarvoor het woord 'bedroevend'. D66 zegt 'niet om over naar huis te schrijven'. De fractie Reeskamp – toch een van de architecten van het coalitieakkoord – memoreerde al dat de doelstellingen om de schuld te reduceren in ieder geval in deze periode niet bereikt zullen worden. Daar passen wat kanttekeningen bij: het zijn moeilijke tijden, het is crisis en er komen minder middelen uit Den Haag. Daarvoor hadden we die bezuinigingsdoelstelling van 35 miljoen euro. Die was bedoeld om de klappen op te kunnen vangen. Wat blijkt nu: die klappen zijn minder dan we verwacht hadden, maar we doen het hier in Haarlem zelf niet zo goed. Het CDA heeft zich steeds achter die bezuinigingsdoelstellingen geschaard. Daar willen wij aan meewerken, ook omdat we de schuld willen terugdringen. Als we offers vragen aan de stad, moet hij echter zelf ook kritisch durven zijn. We hebben de laatste tijd wat offers gevraagd van burgers. Ze moeten betalen voor een invalidenparkeerplaats; er is gekort op subsidies; er worden geen gebakken klinkers in Schalkwijk gebruikt; en de lasten voor de burgers zijn gestegen. Ooit stonden we op plek 26 van de COELO-lijst en we wilden op die lijst een middenmoter zijn. Nu stijgen we naar plek 12, tot ver boven het gemiddelde. Deze doelstelling wordt dus niet gehaald. Mevrouw HOFFMANS: Ik maak bezwaar – niet alleen tegen u, maar ook tegen de VVD – tegen het beeld dat u schetst dat wij wat van de burgers vragen en dat in eigen zak steken. De dingen die wij als gemeente doen, komen ook ten goede aan de burgers. Sterker nog: die doen wij voor de burgers.

De heer SNOEK: Wat ik me afvraag is wat het waard is om 1000 euro bij De Zonnebloem weg te halen als we zelf 7,5 miljoen euro overschrijden op externe inhuur. Dat is de balans die ik zoek. Het CDA vindt dat we in deze tijd offers van de burgers moeten kunnen vragen, als we bereid zijn zelf ook wat pijn te lijden. Op papier wordt onze formatie gereduceerd van 1138 naar 1127. De bezetting neemt echter toe. Op papier hebben we dus een formatiereductie, maar in de praktijk hebben we gewoon meer mensen en dus meer loonkosten. Er worden wat verklaringen gegeven voor de overschrijding van 7,5 miljoen euro op externe inhuur. Wij zijn niet per definitie tegen externe inhuur, maar vinden dat je daarbij een kleine organisatie moet hebben die bepaalde taken inhuurt. We zien echter geen formatiereductie gerealiseerd worden en zien ook dat wat betreft de taken die discussie niet gevoerd wordt. Het rapport over VAT/VTU-kosten laat zien dat we totaal geen greep hebben op de uren en de overschrijdingen. We morsen het geld dus weg. Ik heb het dan nog niet eens over onze eigen huisvesting die duurder wordt. Die discussie krijgen we nog. Voor het tweede jaar op rij zien we een tekort van vele miljoenen. Dit jaar bedraagt het tekort 7 miljoen euro; vorig jaar 6 miljoen euro. De bezuinigingsdoelstellingen halen we, stelt het college, maar ondertussen loopt het geld aan de andere kant weg. Wellicht lukt het om dit jaar nog wat lucht uit de begroting te persen. We hebben een goede controller die ziet waar er mogelijkheden zijn. Dat mag ook in tijden van crisis. Dat houdt echter een keer op. Het tafelzilver is een keer weg. We komen dit jaar nog rond, maar er zijn structurele hervormingen nodig als we als Haarlem in de komende jaren nog weerbaar willen zijn in de crisis. We moeten dus echt keuzes gaan maken. Misschien zal wel blijken dat deze coalitie het toch te lang heeft laten

hangen. Het is te veel pappen en nathouden geweest. Ik hoor de VVD zeggen dat dit de schuld is van de linkerkant, maar wij spreken u er allemaal op aan. Het is namelijk uw coalitie.

De heer DE JONG: Ik neem toch met klem afstand van uw suggestie dat ik de schuld bij mijn coalitiepartner neerleg. Dat is niet waar.

De heer SNOEK: Dat was het beeld dat ik uit uw woorden opmaakte, maar ik zal het helemaal verkeerd hebben. Ook in de kadernota zien we dat er 8 miljoen euro bezuinigd moet worden. We weten alleen nog niet waarop. Er moet een takendiscussie komen. Die gaan we nog voeren, maar het wordt dus 2013 voordat we daarover duidelijkheid hebben en 2014 voordat we die hervormingen realiseren. Misschien is de crisis dan alweer overgewaaid, maar ik vrees van niet. Ik wil eindigen met drie complimenten. Ook in deze moeilijke tijd durft het college kritisch te kijken en te zeggen dat bepaalde zaken onterecht op de balans stonden. U schoont de balans op en het siert u dat u dat zelfs in deze tijd doet. We zien ook dat de jaarrekening stukken transparanter is. Het is veel helderder op welke punten we onze doelstellingen niet halen, waar er geld wegloopt en waar dingen meevallen. De jaarrekening is veel eerlijker over hoe we ervoor staan.

Mevrouw LANGENACKER: Ik vind het goed dat u het college een compliment geeft over het balansbeheer. Ik wil daarbij even aangeven dat met het herwaarderen van de activa 7 miljoen euro gemoeid is.

De heer SNOEK: 10 miljoen euro.

Mevrouw LANGENACKER: Ja, 10 miljoen euro. Als we dat dus niet hadden gedaan, hadden we een overschot gehad. Het lijkt of we hier miljoenen tekortkomen. Dat is ook zo, maar dat komt onder andere doordat we heel realistisch naar die begroting hebben gekeken.

De heer SNOEK: We hebben 7 miljoen euro te kort op het operationele resultaat. Daar zit het opschonen niet in. Dat is het miljoenentekort waarover ik het heb. Ook mijn compliment aan de wethouder Financiën over de Zijlpoort. Vorig jaar constateerden we dat de Zijlpoort onvoldoende in de risicoparagraaf was opgenomen. We hebben daar ook de accountant op aangesproken. Dit jaar kunnen we lezen dat het risico dat we momenteel met de Zijlpoort lopen aanzienlijk is beperkt. Ook dat is een compliment waard.

De heer HILTEMANN: Er is al heel veel gezegd. Bij veel dingen kunnen we ons aansluiten; zelfs bij opmerkingen van de coalitiepartijen. We beginnen – voor uw gevoel tenminste – wat realistischer te worden. Laat ik dat dan zelf maar zeggen. Toch is er nog wel een aantal kleine dingen. Volgens mij is dat tekort van 7 miljoen euro zelfs nog een beetje mazzel. Ik heb geen idee wat het verschil tussen de begroting en het resultaat betekent voor deze jaarrekening. Voor hetzelfde geld had het nog veel slechter kunnen zijn, of als we beter begroot hadden, had het tekort nog veel kleiner kunnen zijn. Die begroting is voor ons echt een probleem. We moeten kunnen uitgaan van de begroting. Als dat niet zo is, kunnen in de jaarrekening heel grote afwijkingen ontstaan. We pleiten er daarom voor om heel goede verklaringen te zoeken en meer aandacht te besteden aan de begrotingsdiscipline. Voor ons is de beoordeling nu heel moeilijk. De afwaardering van 10 miljoen euro was een verplichte afwaardering. Daar konden we niet onderuit. Dat is dus geen goed argument. We zijn toch wel heel angstig over de schuldenpositie. De algemene reserve was altijd aangehouden om de schulden te kunnen afbouwen. We zijn er nu achter dat dit niet kan. Die verhouding wordt ondertussen dus wat vreemd. Er worden diverse achterstanden weggewerkt op het gebied van de bedrijfsvoering. We hebben ons rapport niet voor niets Werk in uitvoering genoemd. Laten we daar de vaart in houden. Hier laat ik het bij.

De heer VRUGT: Het rekeningresultaat is natuurlijk ronduit dramatisch. Wat ons vooral opvalt, is dat in programma 3, zorg en welzijn, de lasten met zo'n 5 miljoen euro gedaald zijn en de baten omhoog zijn gegaan. Ik geloof dat het het enige programma is dat het resultaat nog een beetje opkrikt. Wij vinden dat zeer opmerkelijk. Ik denk dat het vreemd is dat juist het programma Zorg en welzijn bijdraagt aan de financiën. Programma 3 is

wat ons betreft nog steeds weinig concreet. De Actiepartij blijft pleiten voor één overzichtelijk programma in het sociale domein. Ik was in de commissie vergeten een opmerking te maken. In een voetnoot staat dat de stijging van het aantal personen in de opvang bij het Leger des Heils komt door de aanzuigende werking van omliggende gemeenten. Daarover wil ik even opmerken dat dit nergens op slaat. Haarlem is immers centrumgemeente en heeft daarin dus ook een functie. In de jaarrekening staat: “De omvang van het vreemd vermogen zal moeten worden bepaald door evenwicht in het krachtenveld van burgers, raad en college.” Ik heb geen idee wat daarmee bedoeld wordt, maar ik vind het buitengewoon interessant. Leningen aan corporaties zijn zonder hypothecaire zekerheden verstrekt. Vanwege de ‘Vestia’s van deze wereld’ vraag ik mij af wat er gebeurt als deze corporaties aan het waarborgfonds moeten afdragen.

De heer REESKAMP: Ik beperk mij tot een punt dat ik belangrijk vind en dat nog niet genoemd is. In de commissie is al een hoop over het jaarverslag gezegd. Ik heb daar al mijn complimenten gegeven over het feit dat de jaarrekening weer iets helderder is geworden. Dat is een hele prestatie. Voor mij was het jaarverslag goed leesbaar. Het brengt duidelijk naar voren waar met name in de organisatie nog zwakke punten zitten. De Rekenkamercommissie doet zes aanbevelingen. Daarvan neemt het college er vijf over. Dat is goed. Het zesde punt is echter misschien wel het eenvoudigste punt. Ik vraag me dus af waar het college nou eigenlijk moeilijk over doet. Het zesde punt betreft het vergelijken van het jaarverslag en de resultaten met de primaire begroting. Het college geeft aan dat dit lastig is omdat de raad de suppletoire begroting al heeft vastgesteld. Het college vindt het daarom handiger om de jaarrekening te vergelijken met de suppletoire begroting. Uit het oogpunt van de kaderstellende en controlerende taak van de raad is het denk ik juist goed als de jaarrekening naast een belangrijk afwegingsdocument kan worden gelegd en dat is nu eenmaal de begroting. Wij maken in de raad niet zoveel woorden vuil aan de bijgestelde begroting, omdat deze eigenlijk al een correctie is op de helft van het lopende begrotingsjaar. Vaak kunnen wij daar alleen maar ja en amen op zeggen. We hebben daarin vrijwel geen kaderstellende taak. Ik zou het college dus willen vragen toch aan die zesde aanbeveling tegemoet te komen.

Mevrouw LEITNER: Ik interpreteer het betoog van de heer Reeskamp als een steunbetuiging aan onze motie.

De heer DE JONG: De doorlooptijd van de jaarrekening vanaf de begroting is minimaal anderhalf jaar. De begroting wordt een aantal keren per jaar bijgesteld. We krijgen daar uitstekende bestuursrapportages over. Volgens mij heeft u ervoor gezorgd dat er drie rapportages kwamen. Ik heb me toen nog afgevraagd of dat wel nodig was, omdat het veel extra werk zou opleveren.

De heer REESKAMP: U heeft het liefst helemaal geen bestuursrapportages. Dat begrijp ik ook wel.

De heer DE JONG: De bestuursrapportages verklaren de afwijkingen. Nu wilt u die periode van anderhalf jaar nog eens overbruggen door aan het eind van het college een verklaring te krijgen die neerkomt op een optelsom van de bestuursrapportages. Dat levert extra werk op en een dikkere jaarrekening. Je krijgt een lijstje waar niemand naar kijkt, waar niemand iets van vindt en waar niemand iets mee gaat doen. Het is echt een bureaucratische last.

De heer REESKAMP: Ik vind dat het advies van de Rekenkamercommissie in dezen hout snijdt. U heeft net gehoord dat mevrouw Leitner dat ondersteunt. Ik wil dus graag de mening van het college hierover horen. Ik denk niet dat het veel extra werk oplevert. Ik kan me goed voorstellen dat je ergens in de hoofdstukken van de jaarrekening een kader opneemt over wat al in de bestuursrapportages gemeld is. Daarmee biedt het college de raad de gelegenheid het afgelopen jaar integraal te kunnen overzien.

De heer DE JONG: Eigenlijk is het een samenvatting van de bestuursrapportages.

De heer REESKAMP: We hebben een adviesorgaan dat zich bij tijd en wijlen buigt over de informatiewaarde van de begroting. Ik hoef niet met de heer De Jong op te lossen hoe we dit precies gaan invullen. De suggestie lijkt mij duidelijk.

De heer LEITNER: De heer De Jong geeft terecht aan dat we nu een derde bestuursrapportage hebben. Wat ons betreft is daarmee het zicht op de oorspronkelijke begroting weg. De gemeentelijke financiën zijn dermate complex dat het een hele kunst is om goed te begroten. Toch is dat heel belangrijk. Daarom dienen we de motie ook in. We denken dat een beter inzicht in de afwijkingen ook beter inzicht geeft in de kwaliteit van de opgestelde begroting.

Wethouder HEILIEGERS: Ik dank mevrouw Sikkema voor het positieve advies van de Rekenkamercommissie. Er zijn veel beschouwingen aan bod gekomen. Ik wil ingaan op een aantal van deze beschouwingen. 2011 is een onstuimig financieel jaar geweest. In de commissie heb ik al gezegd dat we voor 2012 al alle zeilen aan het bijzetten zijn om het schip op koers te houden. Dat is gegeven de omstandigheden niet gemakkelijk. We bereiken echter wel veel. Veel van u hebben dat al opgemerkt en ook het college ervaart dat zo. We hebben ook een aantal financiële tegenvallers. Die worden gemeld in de drie bestuursrapportages. Vroeger hadden we er twee. Ze zorgen voor een negatief operationeel resultaat van 7 miljoen euro. Er is een aantal verbeteringsacties voor de bedrijfsvoering doorgevoerd, waaronder het opschonen van de administraties en het opschonen van de activa. Dat zorgt voor een negatief resultaat van 17,8 miljoen euro. Met het voorstel tot bestemmingen blijft een negatief resultaat over 12,5 miljoen euro. Dat is wel kwetsbaar. De algemene reserve is echter robuust. Deze verbetert ook. De schuld is verklaarbaar, maar blijft een belangrijk aandachtspunt.

De heer DE JONG: Het is toch zo dat de algemene reserve na het bestemmingsresultaat juist verslechtert?

Wethouder HEILIEGERS: Dat klopt. De algemene reserve is echter robuust. Deze is vooral bedoeld om de risico's te dekken en dat doen we daarmee ook.

De heer SNOEK: Ik deel uw beeld, maar in het gemeentekrantje laat u optekenen dat de financiële situatie van Haarlem duidelijk is verbeterd ten opzichte van eerdere jaren. Ik weet niet of die uitspraak overeenkomt met de manier waarop wij hier in de raad over de jaarrekening spreken.

Wethouder HEILIEGERS: Dat is één zin uit het hele verhaal. Ik denk dat eigenlijk het hele verhaal gelezen zou moeten worden. In de rapportage van Ernst & Young staat ook letterlijk dat het weerstandsvermogen is verbeterd met 1,4 miljoen euro. Ik wil het ook even hebben over de bedrijfsvoering. De diesel is op gang gebracht. Een diesel is groot, morst niet, maar druppelt wel af en toe olie. U weet dat wij werken met een meerjarenraming die goed sluitend is, maar die ook tegenvallers kent. Ik denk dat het goed is om te zeggen dat we onderscheid moeten maken tussen de bijstelling via de drie bestuursrapportages en afwijkingen in budgetten ten opzichte van de bijgestelde begroting die worden geconstateerd bij het opmaken van de jaarrekening. Dit heeft voor een groot deel te maken met budgetbeheer. In het jaarverslag heeft het college al aangegeven dat we daar nog strakker op moeten sturen. Dat uit zich ook in de verbeterprogramma's die we daarvoor hebben opgesteld. Ik denk dat het ook goed is om te zeggen dat bij het opmaken van de jaarstukken van 2011 vooral de verbeteringen rondom de bedrijfsvoering van belang zijn geweest. We hebben ingezet op verbeterprogramma's om de jaarrekeningen te verhelderen en beter leesbaar te maken. U zult meer lezen over die verbeterlagen voor de commissiebehandeling volgende week over de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. Die worden doorgevoerd in het kader van de planning- en controlcyclus. De Rekenkamercommissie constateert nadrukkelijk met genoegen dat haar aanbevelingen worden opgevolgd. Dat is goed om te horen. We zitten midden in het proces en daarom heet het rapport ook Werk in uitvoering. Een aantal van u heeft al genoemd dat de informatiewaarde verbeterd is, maar nog beter moet. Volgens de motie Waar gaat mijn geld naartoe van de PvdA en GroenLinks hebben wij een brochure

gemaakt. Deze is ook afgedrukt in De Haarlemmer, die huis aan huis verspreid wordt. U vraagt ons om meer te melden over afwijkingen. Ik ga even in op de motie die daarover gaat. Ik heb daarover in de commissie gezegd dat het college vindt dat de bestuursrapportages daarover heel duidelijk zijn. We moeten ervoor waken dat er een enorme santenkraam met tabellen komt, want dan zien we door de bomen het bos niet meer. Het advies van het college is dus om de systematiek te houden zoals ze nu is, maar ik zie dat een grote meerderheid voor de motie is. Ik denk daarom dat we in de jaarrekening over 2012 daarmee een proef moeten doen. Wij komen met een voorstel over hoe we dit verzoek verstandig kunnen invullen. Ook de Rekenkamercommissie constateert dat het risicomanagement bij ons hoog op de lijst staat, maar sneller aangepakt moet worden. De commissie constateert ook dat een reviewmodel moet worden opgesteld. Daar zijn wij mee bezig. Het management is veel meer betrokken bij de besturing dan voorheen. Budgetbesprekingen vinden vierwekelijks plaats. De managers zitten hier bovenop. Ernst & Young is in zijn rapport heel duidelijk. Daarin staan kritische opmerkingen en positieve ontwikkelingen. Zij zeggen dat veel zaken goed gaan en dat de sturing vanuit stadsbestuur en management veel sterker is en dat risicoprofielen structureel zijn ingebed in de stukken. De vaste activa zijn opgeschoond en de balansoelichtingen zijn veel duidelijker. Administraties en subadministraties sluiten veel beter op elkaar aan. Er is nog ruimte voor verbetering op dat punt, bijvoorbeeld wat betreft boventalligen, huren en pachten.

Mevrouw LEITNER: U noemt wat er allemaal goed gaat. Dat siert u en dat is ook goed. Maar kunt u naar aanleiding van de kritiek hier in de raad iets zeggen over het tempo waarmee verbeteringen worden uitgevoerd? Had het niet sneller moeten of eerder gekund?

Wethouder HEILIEGERS: Wat mij betreft kan het niet snel genoeg. We hebben inmiddels zelfs een aparte staf bedrijfsvoering opgezet. We maken heel veel vaart om dit te verbeteren. Laat ik afsluiten met: we – niet alleen deze wethouder, maar het hele college – houden het schip op koers ondanks het zware weer.

De heer DE JONG: De wethouder spreekt namens het college. Ik begrijp dat de wethouder niet heel blij is met de motie die voorligt. Ik vind dat die motie leidt tot verdere bureaucratisering. Waarom neemt u niet wat harder afstand van die motie?

Wethouder HEILIEGERS: Het is niet de bedoeling om de commissievergadering over te doen. Ik denk dat ik over de motie in de commissievergadering van vorige week vrij duidelijk ben geweest. Wat betreft het college hoeft wat daarin wordt voorgesteld niet. De VVD kan voorstellen om de motie in stemming te brengen, maar ik constateer dat een grote meerderheid voor de motie is.

De heer SNOEK: In de folder die u net noemde staat: “Door de rijksbezuiniging staat de financiële positie onder druk.” In 2011 zijn die rijksbezuinigingen echter juist meegevallen. We hebben zelf meer gemorst. Er is meer olie uit de motor gedruppeld. Vervolgens stelt u: “De financiële situatie van Haarlem is beduidend verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren.” Nee: we hebben een tekort van 7 miljoen euro in plaats van 6 miljoen euro vorig jaar. De schuld is opgelopen. En waarom durft u dit op te schrijven? Omdat de reservepositie volgens de accountant licht verbeterd is, namelijk door een toename van 1,4 miljoen euro. Nergens in de folder maakt u verder melding van het tekort van 7 miljoen euro of van het oplopen van de schuld. Ik vind het een gotspe dat u hierover zo naar de burger communiceert.

Wethouder HEILIEGERS: Dat is uw mening. Wij hebben met dit stuk gereageerd op de motie Waar blijft mijn geld? In dit stuk ziet u vooral hoe en waar we beleidsdoelstellingen inzetten. Het is ook uw wens geweest om op deze manier te communiceren.

De heer SNOEK: Was het niet passender geweest om te zeggen dat we een tekort op de jaarrekening hebben?

Wethouder HEILIEGERS: Volgens mij is de communicatie daarover helder geweest. Het persbericht geeft dat ook heel duidelijk aan. Hoe moeten we daarover nog meer communiceren?

De heer SNOEK: Mijn vraag is of het in deze folder en in dit krantje passend was geweest om te melden dat we een tekort van 7 miljoen euro hebben op de jaarrekening.

Wethouder HEILIEGERS: Als u de cijfers had willen laten zien, is dat zo. Doel was vooral om te communiceren over de beleidsdoelstellingen. Wat hebben we bereikt en wat hebben we niet bereikt? En waar gaat het geld naartoe? Dat is het doel geweest van de motie, die we met deze folder uitvoerden.

De heer SNOEK: Ik concludeer in ieder geval dat u de cijfers niet aan de burgers wilt laten zien.

Mevrouw LEITNER: Ik heb het stuk er inmiddels ook bij gepakt. Ik moet zeggen dat ik de heer Snoek wel steun in die zin dat de formulering waarin staat dat de financiële positie van Haarlem fors verbeterd is een stuk genuanceerder had gekund, gezien de situatie waarin we ons nu bevinden.

Wethouder HEILIEGERS: Ik ben dat met u eens. Laat ik dat dan maar even zeggen.

De heer SNOEK: U bent verantwoordelijk voor die zin. U had hem dan anders moeten opschrijven.

De heer SCHRAMA: Uit die zin waarin staat dat de positie van de gemeente Haarlem sterk verbeterd is, concludeer ik dat u mijn motie heeft voorzien en dat u het verlies van 7 miljoen euro omtovert in een batig saldo van 18 miljoen euro. Ik neem dus aan dat u mijn motie gewoon overneemt. Daarmee klopt de zinsnede in de folder gewoon wel.

Wethouder HEILIEGERS: U stelt een bijzondere manier van boekhouden voor. Ik heb heel kort overlegd met de ambtelijke organisatie, maar wij raden deze motie af.

De heer SCHRAMA: Mag ik weten waarom? U hanteert een bijzondere manier van boekhouden, niet ik.

Wethouder HEILIEGERS: Volgens mij voert het te ver om nu een commissiediscussie aan te gaan of een technische uitleg te geven. Als u daar behoefte aan heeft, zou u die moeten agenderen. Wij raden deze motie af, maar brengt u haar gerust in stemming.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Laten wij dan de moties in stemming brengen. Eerst de motie Meer inzicht in afwijkingen. Daarvan heeft hij de wethouder al aangegeven dat hij deze zal overnemen. We stemmen daar uiteraard wel over. U kunt een stemverklaring afleggen.

De heer SCHRAMA: Ik heb deze motie niet eerder gezien. Daarom heb ik niet de tijd gehad aan te geven dat ik haar mede wil indienen. Ik ben echter volledig voor deze motie.

De heer DE JONG: De VVD zal natuurlijk niet met de motie instemmen. Dit is een zinloze, bureaucratische exercitie.

De VOORZITTER: Wie steunt de motie? Dat is de raad, met uitzondering van de VVD. Daarmee is de motie aangenomen.

Dan de motie Waarom verlies boeken als je ook winst kan boeken? van Haarlem Plus.

Zijn er stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie steunt de motie? Dat is alleen de heer Schrama. Daarmee is de motie verworpen.

Dan breng ik het voorstel zelf in stemming. Zijn er stemverklaringen?

De heer SNOEK: We stemmen over een jaarrekening. Het is niet zo dat wij nu instemmen met een tekort. Het gaat er gewoon om of alles netjes en transparant is opgeschreven. U heeft alles inderdaad netjes opgeschreven en daarom zullen wij instemmen met de jaarrekening. We nemen echter duidelijk afstand van de manier waarop u hierover vervolgens in de krant en in de folder met de burgers communiceert.

De heer REESKAMP: Ik sluit me bij dat laatste aan. Ik weet dat het college bij de redactie van het Haarlems Dagblad wel eens vraagt om een rectificatie. Ik vind deze zinsnede daar wel voor in aanmerking komen. Deze zinsnede is namelijk echt maar voor één uitleg vatbaar. Het siert de wethouder dat hij aangeeft dat de zin beter geformuleerd had kunnen worden. Straks moeten wij mogelijk impopulaire maatregelen nemen, en

daarbij helpt zo'n alinea niet. De wethouder moet dat met ons eens zijn. Voor het overige ga ik akkoord met de jaarrekening.

De heer VRUGT: Ik heb behoefte me daarbij aan te sluiten. Het is natuurlijk ronduit volksverlakkerij. We hebben het echter heel vaak over de communicatie. Dit is een soort Oost-Europese propaganda. De wethouder zegt dat geen sprake is van morsen, maar van lekken. Dat betekent dat we de olie des te eerder moeten verversen en het lek moeten dichten. Anders blijf je aan de gang.

De VOORZITTER: We moeten even een vorm vinden om die formulering op een nette manier recht te zetten. Dat kan in ieder geval via de website, en ook via het verslag van de raad. Het lijkt mij erg ver gaan om alle folders terug te halen. We zullen een vorm zoeken die recht doet aan de gevoelens die hierover in de raad leven.

De heer SNOEK: Misschien kan een rectificatie worden geplaatst in hetzelfde krantje. Dat zou passend zijn.

De VOORZITTER: Iets in die geest. We zullen proberen dat op een goede manier te doen. Met inachtneming van deze opmerkingen is het jaarverslag vastgesteld.

MOTIES VREEMD

17. Motie Hildebrandmonument – Stigma Obscure

De heer VAN HAGA: Na de Hotelboot hadden we natuurlijk behoefte aan een wat makkelijker op te lossen probleem. Daarom leggen we iets voor wat voor iedereen waarschijnlijk gewoon een hamerstuk kan zijn. We willen allemaal niet buigen voor vandalen. Het Hildebrandmonument is prachtig, maar het ligt er betreurenswaardig bij. Verschillende Haarlemmers hebben zich in groten getale uitgesproken voor het herstel van het monument in oude luister.

Motie 17: Hildebrandmonument – Stigma Obscura

“De Haarlemse gemeenteraad, in vergadering bijeen op 7 juni 2012, constaterende dat:

- op 1 juni 2012 het Hildebrandmonument vijftig jaar bestaat;
- het Hildebrandmonument van Jan Bronner in de Haarlemmerhout er op dit moment op een dermate deplorabele wijze bijstaat dat geen recht wordt gedaan aan de bedoeling van het monument en de wens van de kunstenaar;
- dat dit het gevolg is van vandalen die de beelden met graffiti en vuur bewerkten, waarna ze zijn weggehaald;

overwegende dat:

- Nop Maas in zijn boek Een kroniek van het Hildebrandmonument in de Haarlemmerhout heeft beschreven hoe ontzettend veel moeite het heeft gekost om tot het monument te komen;
- Annemarie van Leeuwen, lid van de adviescommissie Haarlemmerhout, in november 2011 heeft geadviseerd om het monument op de huidige plek te handhaven;
- René van Rijckevorsel in het weekblad Elsevier spreekt van een schandvlek in de Hout en een suggestie doet voor nieuwe afgietsels die wel hufterproof zijn;
- Sander van Walsum afgelopen zaterdag in de Volkskrant uitvoerig zijn beklag heeft gedaan over de huidige staat van het Hildebrandmonument;
- de Vrienden van de Haarlemmerhout zelf een initiatief hebben genomen om de beelden te vervangen maar dat deze vervanging niet lang stand kan houden,

besluit het college op te dragen:

- zo spoedig mogelijk het Hildebrandmonument in zijn oude luister te herstellen; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: VVD en D66.

De heer VAN HAGA: Wethouder, misschien is dit een mooi moment om deze duistere schandplek te herstellen. Ik denk dat dat niet moeilijk hoeft te zijn. Misschien dat mevrouw Van Zetten er nog iets leukers over kan zeggen.

De heer FRITZ: Op zich vinden wij de motie sympathiek. De raad heeft de wethouder onlangs opgedragen een onafhankelijke commissie in te stellen voor kunst in de openbare ruimte. De opdracht van deze commissie is juist om ook naar dit soort gevallen te kijken en daarover advies uit te brengen. Eventueel kunnen we daar als raad van afwijken. Wat is de reden om de commissie die de raad zelf heeft ingesteld nu te gaan passeren en nu al met deze motie te komen?

De heer VAN HAGA: Er wordt niemand gepasseerd. Ik denk dat dit ook zal blijken uit het antwoord van de wethouder. Hij is het waarschijnlijk helemaal met u eens. De plek van het Hildebrandmonument is nu echter een aperte schandvlek in de Hout. Daarom verdient deze wat voorrang.

De heer FRITZ: U weet dus al wat het antwoord van de wethouder wordt?

De heer VAN HAGA: Dat mag ik hopen, ja. Het zou mij hogelijk verbazen als hij tegen deze motie is.

De heer VISSER: Het CDA is het eens met de interruptie van de heer Fritz. Maar verdraaid nog aan toe: de VVD en D66 dienen een motie in zonder dekking. De collegepartijen stemden daar in het verleden nooit mee in. Wij doen dus niet eens mee aan het debat. Er zit geen dekking bij deze motie en ze kost een bom duiten, om over de gang van zaken betreffende handhaving bij het monument dit keer maar te zwijgen. Daarnaast is er, zoals de heer Fritz al zei, een commissie die naar dit soort zaken gaat kijken. Er komt dus nog van alles op ons bord.

Mevrouw VAN ZETTEN: U kent mij als een groot liefhebber van kunst in de openbare ruimte. Ik ben ook graag bereid om kritisch naar kunst te kijken. Vorig jaar heeft D66 het probleem van het Hildebrandmonument al aan de orde gesteld. Ons bereikten berichten uit de samenleving dat men zich ernstig zorgen maakte over dit monument. Het is inmiddels vijftig jaar geleden geopend. Dat is ook een van de redenen dat we er nu aandacht aan schenken. Twee weken geleden heb ik in de commissie Ontwikkeling ook al vragen over dit monument gesteld. Natuurlijk was het antwoord van de wethouder dat we rustig moesten afwachten, omdat een werkgroep bezig is om al dit soort plekken te inventariseren. Dat soort zaken horen wij heel erg vaak. We vinden dat de molens heel erg traag gaan. Wij vonden ook dat eens recht moest worden gedaan aan de inspanningen van de Haarlemse burgers voor de totstandkoming van dit monument voor Hildebrand. Eigenlijk is de motie een steuntje in de rug van de wethouder. Wat betreft de dekking: volgens mij is er gewoon een potje voor het in stand houden of opknappen van kunst in de openbare ruimte. En anders is de wethouder van Financiën creatief genoeg en zien wij graag zijn voorstel tegemoet.

De VOORZITTER: Creatieve wethouders van Financiën, daar doen we niet aan.

De heer FRITZ: Ik ken D66 als een fractie die participatie heel belangrijk vindt. In de commissie hebben we een spreker gehoord, de heer Vijn, die voor het monument een ander voorstel had. Hij stelde voor het naar de binnenstad te halen. Waarom geven we dat soort mensen niet de kans om ook in dit proces te participeren? Waarom wilt u als raad hierover een uitspraak doen voordat deze participatie is afgerond?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat klinkt allemaal heel redelijk, maar wij staan ook voor cultuurhistorie. Vijftig jaar geleden is niet voor niets voor deze plek gekozen. Leest u het boek van Nop Maas daar nog maar eens op na. Vorig jaar heb ik bij de kadernota of de begroting al gepleit voor handhaving van deze plek. Die is gekozen vanwege de zichtlijnen naar het provinciehuis. Wij vinden dat we met deze motie recht doen aan de burgers die zich inzetten voor de historie van de Haarlemmerhout en voor handhaving van het monument op deze plek. Dat heb ik al vele malen gezegd.

De heer FRITZ: Dus participatie is voor D66 alleen bedoeld voor de mensen die het met u eens zijn?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat vind ik een beetje een kinderachtige opmerking. Ik vind eigenlijk dat u dat terug moet nemen.

De heer FRITZ: Ik constateer dat we in de commissie hebben geluisterd naar een inspreker die hierover een ander idee had. We hebben toen als commissie unaniem aan hem voorgesteld met de nieuwe commissie te gaan praten, waarna we erop terug zouden komen. Met deze motie geven we de heer Vijn niet de kans zijn verhaal te houden, maar nemen we als raad een besluit dat recht tegenover zijn voorstel staat.

Mevrouw VAN ZETTEN: De heer Vijn is een grote vriend van mij. Ik heb gisteren een discussie met hem gevoerd en hij heeft hierover inderdaad een ander idee. De heer Vijn is iemand die zijn mening breed ventileert en ook vaak gelijk krijgt. Er zijn echter ook andere mensen in de stad, die ook belangrijk voor ons zijn. Zij hebben een andere mening.

De heer VISSER: Wat betreft de financiële kant: we leven in een tijd waarin we alle dubbeltjes moeten omdraaien. Nu ligt als een duveltje uit een doosje een motie voor. Die gaat over heel veel geld. Ook al is het een interessant onderwerp; er kunnen wel eens andere prioriteiten gelegd worden. Waarom zegt u niet waar het geld vandaan moet komen – los nog van alles wat de heer Fritz aanvoert? Hoe duur is het?

Mevrouw VAN ZETTEN: Moet ik hier ter plekke een rekeningetje overleggen?

De heer VISSER: Ja. Als u een serieuze motie indient, hoort daar gewoon een bedrag bij.

Mevrouw VAN ZETTEN: Daar houd ik u de volgende keer ook aan, mijnheer Visser.

De heer VISSER: Graag zelfs. Nu worden moties vaak niet aangenomen als de dekking ontbreekt.

De heer SCHRAMA: Ik ben toch wel wat verbaasd over de discussie. Een aantal maanden geleden heb ik het college vragen over het Hildebrandmonument gesteld. Ik stelde voor de beelden, die nu telkens vernield worden, te verplaatsen naar de Kloosterhof. Dat heeft de krant gehaald. Daarna heeft de heer Vijn mij gebeld. Na overleg heeft hij ingesproken. Hij heeft toen een verhaal gehouden als voorzitter van het Hildebrandmonument om aan te geven dat de beelden verplaatst kunnen worden naar een locatie hier vlakbij, bij de parkeergarage. De wethouder heeft toen aangegeven dat hij dit voorstel zeer interessant vond. Hij zou het voorstel uitwerken voor de commissie en daar wacht ik nog steeds op. Ik vind het merkwaardig dat daaraan voorbijgegaan wordt. Als je een pleidooi houdt, moet je daarbij alle kanten van de zaak in acht nemen en niet alleen die van jezelf.

De heer VAN ZETTEN: Ik heb de indruk dat u een beetje jaloers bent op deze mooie motie.

De heer SCHRAMA: Ik heb vanavond horen zeggen dat mijn motie onzin was. Uw motie spant echter de kroon.

De heer VRUGT: Dit wordt langzaam toch een mooi Wim T. Schippers-decor. En daar hou ik van. De motie is inderdaad obscuur, opportunistisch en voor de bühne leuk scoren: de VVD redt het Hildebrandmonument. Er is geen dekking opgenomen. Beton kan en zal alsnog beklad worden. Misschien wil de VVD de hele Haarlemmerhout nog eens volhangen met obscure camera's, maar ik weet niet hoe ze dat wil oplossen. De commissie KIOR is bezig met een inventarisatie. Die passeert u. Er zijn ook veel voorstanders voor het voorstel van de heer Vijn. Daarnaast zullen er nog meer ideeën zijn. Niet alleen de Hout komt in de Camera Obscura voor, maar tal van plekken in ons mooie Haarlem hebben een plek in dit leuke boek. Ik vraag me dus af waarom het monument per se in de Haarlemmerhout moet staan.

De heer REESKAMP: Ik heb een simpele vraag aan de indieners van de motie. Wat vindt u van het voorstel om bij het besluitpunt het college te vragen een kostenplaatje bij het voorstel voor te bereiden en een voorstel aan de commissie voor te leggen? In die vorm steun ik de motie namelijk graag.

De heer HILTEMANN: Zolang het niet mogelijk is dit te betalen van de rente van onze schuld, lijkt het ons niet handig hiermee te beginnen. Laten we eerst maar eens even afwachten waar de commissie mee komt alvorens we een beslissing nemen.

De heer MULDER: Wat nog niet gezegd is – naast alle procedurele en wettelijke bezwaren – is dat we in onze stad eigenlijk barsten van de slecht onderhouden monumenten. Zo kennen wij er nog wel één, bijvoorbeeld het Drostemannetje. Daar kunnen we ook wel een motie over indienen. Ik denk aan de kapotte kunstwerken langs de muur van de Randweg, of de zogenaamde telefooncel aan de andere kant bij de brandweerkazerne, die ook allang voor vele tienduizenden euro's had moeten worden gerepareerd. Ik bedoel maar: zo kennen wij er nog wel een paar.

De heer FRITZ: Naast dit terechte bezwaar van GroenLinks hebben wij nog drie andere bezwaren. We hebben op voorstel van wethouder Heilieggers een commissie ingesteld. Laten we die commissie haar werk laten doen en laten we de participatie serieus nemen. Dit voorstel kunnen we dan ook serieus bekijken en afwegen tegen andere voorstellen. Ten slotte is het handig als er dekking bij de motie zit. Deze bezwaren tezamen maken dat wij tegen de motie zullen stemmen.

Wethouder HEILIEGERS: De motie gaat over een mooi onderwerp. Ze is niet alleen sympathiek, maar ook een onderstreping van het coalitieakkoord en de inzet op de kwaliteit van de openbare ruimte, de plantsoenen, het behoud van cultureel erfgoed en cultuurhistorie. Ik zie de motie dus ook als een steun in de rug. U weet echter dat het college nieuw leven heeft geblazen in kunst in de openbare ruimte. Het barstte in Haarlem inderdaad van slecht onderhouden kunstwerken. Daar moeten we snel vanaf. Daarom is ook nieuw beleid gemaakt, dat volop in uitvoering is. Het Hildebrandmonument valt daar onder en het college vindt dit monument belangrijk. In uw overwegingen zie ik niet staan dat ook de gemeentelijke adviescommissie KIOR een belangrijke rol heeft.

Noemenswaardig is dat op advies van die commissie een bijeenkomst heeft plaatsgevonden met de adviescommissie Haarlemmerhout en diverse belanghebbenden om de deplorabele staat van het monument te bespreken. Ik was daarbij. De bespreking was vruchtbaar en de input die daar gegeven is, wordt meegenomen in de afwegingen van de commissie. Ik heb de inspreker, de heer Vijn, gehoord. Zijn inbreng zal eveneens worden meegenomen in de voorstellen. Ik heb mevrouw Van Zetten onlangs in de commissie beloofd dat wij heel snel een besluit nemen over onder andere dit monument. Ik heb toen ook gezegd dat het advies nog voor het zomerreces door het college behandeld wordt. Uw motie doorkruist dat proces enigszins. Wij zullen zo spoedig mogelijk besluiten. Ik zou de indieners van de motie willen voorstellen de motie in te trekken en ons de gelegenheid te geven om met adviezen te komen. Dat is mijn antwoord.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Haga, trekt u de motie in?

De heer VAN HAGA: Nee, maar we willen wel de door de heer Reeskamp voorgestelde wijziging in de motie opnemen. Misschien kan de heer Reeskamp zijn voorstel nog eens formuleren.

De heer REESKAMP: Het besluitpunt wordt dan: 'Zo spoedig mogelijk met een realiseerbaar voorstel te komen om het Hildebrandmonument in zijn oude luister te herstellen.'

VOORZITTER: Daarbij wordt verder geen uitspraak gedaan over de exacte locatie.

De heer REESKAMP: Ik kan mij niet voorstellen dat een voorstel om dat monument te verplaatsen enige kans van slagen heeft.

De heer VRUGT: In de overwegingen wordt ook gemeld dat gekozen zou kunnen worden voor andere materialen. Dat lijkt mij haaks staan op de formulering 'in zijn oude luister herstellen'. De motie rammelt aan alle kanten.

De heer VAN HAGA: Mijnheer Vrugt, dat mag u enigszins flexibel interpreteren.

De heer VRUGT: Dat zou ik best willen, maar u vraagt mij in te stemmen met wat hier staat. Dat was ik trouwens niet van plan.

De heer VOORZITTER: Eigenlijk wordt dus aan het college gevraagd om zo spoedig mogelijk met een voorstel te komen.

De heer MULDER: Nu de VVD niet aan het verzoek van de wethouder voldoet om de motie in te trekken, vraag ik me af of het college deze motie nu ontraadt.

De VOORZITTER: Ja. Dat kunt u natuurlijk expliciet uit de woorden van de wethouder opmaken. Hij stelt voor de normale procedure te volgen.

De heer MULDER: Dat doet de wethouder juist niet. Hij legt de bal bij de raad, terwijl die bij het college ligt. Ik begrijp nu dus dat het college de motie ontraadt.

De VOORZITTER: Dat is de juiste conclusie. U kent de aanpassing in de motie, zoals zojuist geformuleerd door de heer Reeskamp. Wie steunt de motie? Dat zijn de VVD, D66 en de fractie Reeskamp. Daarmee is de motie verworpen.

17. Motie 16: Herzie afwaardering Amsterdamse Vaart

De heer SCHRAMA: Een tijd geleden heeft Haarlem Plus een motie ingediend samen met de VVD getiteld Minder vaart op de Amsterdamse Vaart. Die motie haalde het niet. Integendeel: er werd juist een motie ingediend om het proces te versnellen. Het is usance om een motie die is verworpen niet opnieuw in stemming te brengen, tenzij zich nieuwe feiten voordoen. Die feiten zijn er. Gisteren nog stond een ingezonden brief in de krant over problemen die mensen ervaren op de Amsterdamse Vaart. Bewoners van de omgeving van de Oude Weg hebben aangegeven dat ze last hebben van toegenomen verkeersdruk en verminderde veiligheid. En last but not least: de renovatie van de Prinsenbrug zal mogelijk een verkeersinfarct veroorzaken. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie 16: Herzie afwaardering Amsterdamse Vaart

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 7 juni 2012, overwegende dat:

- bewoners van de omgeving van de Oude Weg hebben ingesproken over zeer toegenomen verkeersdruk en gevaar voor de veiligheid na het openstellen van de fly-over;
- een te voorzien verkeersinfarct zal ontstaan bij de renovatie van de Prinsenbrug; draagt het college op:
- voornamelijk terug te komen op het besluit van afwaardering van de Amsterdamse Vaart, maar dit op een later tijdstip opnieuw te overwegen als er meer feiten zijn inzake de nieuwe verkeersstromen en de renovatie van de Prinsenbrug is geschied; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Haarlem Plus.

De VOORZITTER: We moeten even kijken hoe we dit procedureel gaan afhandelen. Ik schat de kans dat deze motie wordt overgenomen gering. Daarom zouden we haar met stemverklaringen kunnen afdoen. Ik zou daartoe graag de gelegenheid geven.

Mevrouw BOSMA: Wij hebben als VVD het besluit om de Amsterdamse Vaart af te waarderen altijd als zeer ondoordacht gezien. Wij verwachten bij de renovatie van de Prinsenbrug inderdaad een verkeersinfarct. Daarom vinden wij het logisch en doordacht van Haarlem Plus om met deze motie te komen. Wij zullen de motie steunen.

Mevrouw SCHOPMAN: Wij zijn een beetje verbijsterd. Wij dachten dat de heer Schrama democratische besluitvorming aanhing. Er is een democratisch besluit genomen. De raad heeft in meerderheid een beslissing genomen over het afwaarderen van de Amsterdamse Vaart. Dat hebben we gedaan omdat daarover toezeggingen waren gedaan en omdat we de leefbaarheid in de Amsterdamse buurt wilden verhogen. Iedere keer komt u weer aanzetten met die Amsterdamse Vaart. Doen die bewoners u niets? Zitten daar geen

kiezers? We hebben heel duidelijke argumenten. U stelt dan ook nog voor om de hele boel te heroverwegen. Er ligt gewoon een besluit. Ik begrijp het niet.

De heer SCHRAMA: Wij hebben juist heel veel signalen van mensen die daar wonen die het rampzalig vinden. Ik beweer dus het tegendeel: uw feiten zijn niet mijn feiten.

De VOORZITTER: Mevrouw Schopman zegt dus dat de PvdA tegen de motie is.

Mevrouw SCHOPMAN: U komt ook elke keer weer met de Oude Weg. In de motie hebben we daar ook aandacht aan besteed. Daar zijn juist maatregelen getroffen en met 3 miljoen euro zorgen we ervoor dat het er leefbaarder wordt. Uw motie slaat wat ons betreft dus nergens op.

De heer HILTEMANN: Mevrouw Schopman mag schreeuwen wat zij wil, maar ook wij zullen deze motie steunen. Ook wij zijn altijd tegen de versnelde afwaardering van de Amsterdamse Vaart geweest. Die geeft op dit moment alleen maar problemen.

Waarschijnlijk is het zo meteen vanzelf wel afgelopen, want de eerste kist begint al uit elkaar te vallen.

De heer VRUGT: Dit hapsnapbeleid mag allemaal wat kosten. Ook voor de VVD, die zo kritisch was over de kosten van die bakken. Ze wil ze nu weer weghalen en straks misschien wel weer terugzetten. Ik vind dat zeer wonderlijk en stem niet met deze motie in, nee.

Mevrouw DE LEEUW: De heer Schrama is altijd heel erg tegen geld verspillen. Ik vraag me af wat het kost om de bakken eerst weg te halen en daarna weer terug te zetten, maar de kosten zullen aanzienlijk zijn. Ik stem dus tegen de motie.

De heer REESKAMP: Ik denk dat wij als raad die afwaardering destijds wat snel aan het college hebben opgedrongen. Ik sluit niet uit dat het college op een bepaald moment gedwongen wordt om bij die afwaardering weer een stapje terug te doen en de bakken weer weg te halen. Het gaat me wat te kort door de bocht dat met een motie te regelen. Daarom zal ik de motie niet steunen.

De heer MARSELJE: Anders dan de VVD vonden wij het plan aanvankelijk tamelijk doordacht. Wij zien geen aanleiding daar nu op terug te komen, maar we gaan ervan uit dat het college de ontwikkeling van de situatie in de komende tijd in de gaten houdt.

Mocht het nodig zijn hierover opnieuw te spreken, dan doen wij dat graag. Ik ben het met de heer Reeskamp eens dat dit punt op deze manier en op dit moment niet aan de orde is.

De heer MULDER: Ik zou willen zeggen: we zullen doorgaan. Terugkeren mag helemaal niet, want dan krijgen we een bekeuring. Bovendien hebben we geld uitgetrokken om het vervoltraject bereikbaar te maken, al denkt GroenLinks daar soms wat anders over. Deze motie is zo merkwaardig dat zelfs wij hiertegen zijn.

De VOORZITTER: Wie steunt deze motie? Dat zijn de VVD, de SP en Haarlem Plus. Daarmee is de motie verworpen.

We zijn door de agenda heen. De vergadering is gesloten.

Einde vergadering om 21.55 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter